

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SCLOVENECC

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Lunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6.

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Vdor hitlerjevstva v Avstrijo

»Avstrijska vlada je le kleknila na kolena,« smo zapisali na tem mestu pred dvema dnevy, v zvezi z nenadnim sestankom med nemškim kanclerjem Hitlerjem in avstrijskim zveznim kanclerjem Schuschniggom v Obersalzbergu pri Berchtesgadenu na Bavarskem. Najnovejša poročila o sklepih, ki so bili pri tej priliki sprejeti in objava ministrske liste nove avstrijske vlade — še bolj zgovorna kakor vsa poročila — so nas poučila, da so bili prvi vtisi resnični in da je Avstrija res klonila pod pritiskom, ki je navalil na njo tako nepričakovano iz Nemčije.

Z melanholijo mora vsakdo prebirati novo ministrsko listo, kdor je veroval, da bo Avstrija v svoji borbi za lasten samobiten obraz državnega življenja ostala zmagovita. Zvezni kancler, ki je s toliko gorečo poštenostjo in iskrenostjo pravkar izdal svoj slavošpev na svojo domovino v knjigi »Trikrat Avstrija« ter ji obetal najlepšo bodočnost v osrčju Evrope, kjer naj bo »most in posrednica« med nemško in drugimi kulturami, je z enim samim mahljajem iz Bavarske izgubil notranje in zunanje ministrstvo, ki ju je do zdaj opravljal osebno s pomočjo državnih tajnikov. Notranje ministrstvo je moral izročiti tistemu »podčrtano nacionalnemu« Seyss-Inquartu, ki je bil predsednik pomirjevalnega odbora in prvi na listi sedmerih članov »mračnega hitlerjevskega kabineta«, ki so jo šele nedavno odkrili v dunajski Rjavi hiši, ko so po aretaciji šefa hitlerjevcev dr. Tavsa napravili hišno preiskavo. Gospod Seyss-Inquart, ki se je pretekli teden še mudil v Berlinu, je pravčasno prišel nazaj na Dunaj, da prevzame vodstvo tistega ministrstva, ki mu pripada v Avstriji naloga, da preganja politična gibanja, ki so protustavna in nezakonita, in ki hočejo izpodjesti režim po ustavi edino upravičene domovinske fronte. V zunanjem ministrstvu pa najdemo zdaj od državnega tajnika v samostojnega in odgovornega ministra povišanega dr. Schmidta, tistega gospoda, ki mu je silno malo šlo v račun, da bi se Avstrija pogodila s Češkoslovaško in ki je doslej svojega šefa vedno nagovarjal, naj v duhu pogodbe z dne 11. julija 1936 da avstrijski zunanji politiki smer, ki bo v Berlinu našla odobravanje. Za vse ostale postavke v vladi je več ali manj postranskega pomena, kdo jih vodi. Saj je tudi značilno za vso to dunajsko senzacijo, da jih hitlerjevci niti zahtevali niso, marveč so hoteli dobiti v roke samo poveljujoče čine, kar so s preosnovo vlade dejansko tudi dosegli.

Ce se zdaj sprašujemo, kakšne vrste je moral biti pritisk, ki ga je Nemčija izvajala na zveznega kanclerja, da se je delno vdal in mimo svoje lastne volje in mimo svojega lastnega prepričanja sprejel nemške zahteve, ki dejansko pomenijo začetek umiranja njegove »tretje Avstrije«, še vedno ne moremo najti pravega odgovora. Biti so morali izredno tehnični, kajti pri značaju zveznega kanclerja si drugače misliti ne moremo. Bili so brez dvoma več kot pa prijateljski nasveti, več kot pa želja, da se pogodba z Nemčijo izjavi v prijateljskem duhu, več kot pa osebne ambicije nemškega zunanjega ministra v. Ribbentropa, ki so mu ob začetku kariere potrebni osebni uspehi. Biti so morali takšni, da so ogrozili obstoj avstrijske države. Drugim bi se dr. Schuschnigg ne bil vdal. Verjetno je bil postavljen pred izbiro, da dobi od Nemčije slovesno jamstvo, da bo Avstrija ostala neodvisna država s svojo sedanjo ustavo, ali pa jo izpostavi bližnjim potresom, ki bi jim ne bila kos. Spustili se v drugo možnost, mu bržčas ni kazalo, na eni strani morda zaradi »smuških tekem«, ki so jih priredile nemške SS čete na avstro-bavarski meji, na drugi strani pa zaradi silno ohlapne opore, ki jo je dobival pri precejšnjem številu svojih lastnih ministrov. Izpostavljati svojo domovino novim prekučijam, in to ob času, ko Zveza narodov molči, ko molči tudi Italija in ko se zapadne velesile nočejo izkazati, je nevarno, kajti kdo ve, če ne bi takšne preizkušnje Avstrije pogoltnile. Če pa želi prvo izbiro, mora plačati za njo tudi ceno. Hudo ceno. Ceno, ki jo zahtevajo le skopuški izžemalci, a ki jo je treba plačati, če hočeš obdržati streho nad lastno hišo. Po dolgem oklevanju — kako težka je morala biti za Schuschnigga nočna pot iz Berchtesgadena domov na Dunaj — in ko je brez dvoma videl, da ni nobenega drugega izhoda, je izbral prvo Hitlerjevo ponudbo, namreč slovesno poročilo Nemčije za neodvisnost Avstrije, na tihem upajoč, da bo za zamčenimi mejami z vso silo le dosegel, da njegovega režima hitlerjevska poplava ne bo odnesla.

Pri vseh teh zadnjih dogodkih, za katere plačuje in bo plačevala račune Avstrija pa pade v oči temna osebnost nemškega poslanika von Papena. Njega vedno najdemo na vodilnem mestu, kadarkoli gre za to, da vrže kakšno katoliško deželo v žrelo hitlerjevstva. On je bil tisti, ki je strmoglavil dr. Brüninga v Nemčiji in pomagal narodnemu socializmu do oblasti. On je bil tisti, ki je s svojim koncordatom prevaril katoliško cerkev, da se je z narodnim socializmom pogajala. Zdaj, ko gre za to, da se ugonobi katoliška Avstrija in žrtvuje hitlerjevstvu, je zopet on tisti zli duh,

Usodni trenutki Avstrije

Napet potek razgovorov v Berchtesgadenu

Curij, 16. februarja. TG. »Nene Zürcher Zeitung« objavlja čez celo poročilo o posledicah sestanka med Hitlerjem in Schuschniggom in o vzrokih, ki so dovedli do zloma odpora dr. Schuschnigga. Glavno zaslugo za sestanek ima nemški poslanik na Dunaju von Papen, ki si je stavil za življenjsko nalogo, da Avstrijo prinese kot poklon pred noge voditelja nemškega narodnega socializma. Časopis pripoveduje, da so avstrijskemu zveznemu kanclerju sprva sporočili, da se bo s Hitlerjem pogovarjal samo na prijateljski način o tem, kako bi se dal sporazum z dne 11. julija pravilno izvajati v obojestransko zadovoljnost. Toda ko je prišel Schuschnigg v Berchtesgaden, je tamkaj našel tudi novega zunanjega ministra von Ribbentropa, nadalje tri nemške generale, to je vrhovnega poveljnika vse obojene sile generala Keitela, narodnosocialističnega generala von Reichenaua in vrhovnega poveljnika bavarskega letalskega zbora generala Sperrla. Ribbentrop je v debato prinesel takoj celo vrsto radikalnih zahtev, ki so izvajali neznosen pritisk na razgovore. Schuschnigg se potisnil v obrambo in se je rešil na ta način, da je izjavil, da mora na vsak način govoriti z zveznim predsednikom Miklasom in s člani svoje vlade. Pogajanja, ki bi se morala končati popoldne ob 5, so se zavlekla globoko v noč. Med zahtevami, ki jih je prinesel Ribbentrop, je bila najvažnejša ta, da se mora Avstrija odreči vsakemu približevanju s Češkoslovaško, ako želi, da bo Hitler v svojem govoru dne 20. februarja slovesno zajamčil neodvisnost Avstrije. V notranjepolitičnem oziru so od Schuschnigga ultimativno zahtevali, da pusti narodne socialiste na miru in jim izroči notranje ministrstvo.

V Berchtesgadenu je bil Schuschniggu predložen tudi protokol, ki pa ga niso podpisali. Toda Schuschnigg so povedali, da mora dati odgovor do 19. februarja, ker bo sicer Nemčija smatrala sporazum z dne 11. februarja 1936 za prazen. Poznejši dogodki so znani. Ko se je Schuschnigg vrnil na Dunaj, je imel posvete s člani svoje vlade. Tudi Papenova senca se je zopet pojavila na Dunaju. Tako je Schuschnigg pod pritiskom razmer in ko ni med člani svoje vlade našel zadostne opore, pristal na nemške zahteve, žrtvoval je notranje in zunanje ministrstvo, pritegnil hitlerjevce v vlado ter obljubil, da se bo na zunanje političnem polju držal nemške, to je berlinske črte.

»Nene Zürcher Zeitung« beleži tudi nekaj značilnih odmevov po Evropi. Nemir se je zlasti polastil Francije in Anglije. Toda to so le »slučajnostna razburjenja«, ki bodo verjetno ostala brez posledic. Po mednarodnem svetu se je razširila tudi vest, da nameravajo države Male zveze napraviti skupno demaršo na Dunaju in v Berlinu, toda tudi te vesti so verjetno vzete iz zraka. Dosedaj namreč še nismo doživel, da bi se bil kdo v Evropi postavil po robu zunanjepolitičnim presenečenjem hitlerjevske Nemčije. Tega tudi to pot ne bomo učakali.

Nova vlada

Dunaj, 16. febr. AA. Havas: Med pripravi za rekonstrukcijo vlade je bila v zunanjem ministrstvu konferenca, na katero je prišel tudi nemški veleposlanik von Papen. Cilj tega posveta je bil, da se ugotovi istovetnost med stališči nemške in avstrijske vlade v vseh vprašanjih, o katerih se je govorilo na konferenci v Berchtesgadenu.

Zvezni kancler dr. Schuschnigg je ponoči predložil predsedniku Miklasu rekonstrukcijo svoje vlade. Zvezni predsednik Miklas je podpisal ukaz in je nova vlada sestavljena takole:

zvezni kancler, dr. Schuschnigg, podkancler maršal Hülgerth, zunanji minister Guido Schmidt, finančni minister Neumayer, trgovinski minister inž. Julius Raab, socialna politika Resch, notranje zadeve in javna varnost dr. Artur Seyss-Inquart, kmetijstvo Mandorfer, prosveta Pernert, pravosodje dr. Ludwig Adamowicz, ministri brez portfelja: Guido Zernatto, Gleise Horstenau, Hans Rott, vojni ministerstvo pčotni general Viljem Zehner, varnost dr. Skubl, delo in zaščita nameščencev Adolf Watzek, industrija polkovnik Stepski-Doliwa. Drž. tajnik za gozdove in rudnike bo imenovan pozneje.

Novi ministri in državni tajniki so položili pri-sego pred zveznim predsednikom Miklasom.

V novi vladi imajo narodni socialisti tri svoje zastopnike, in sicer notranjega ministra Seyssa-Inquarta, ministra brez portfelja Gleise Horstenaua in industrijskega ministra Stepski-Doliwo.

Konservativni krogi menijo, da Schuschniggov položaj še ni tako slab. Obdržal je vojno ministrstvo, dasi so hitlerjevci zahtevali tudi to mini-

strstvo. Prav tako je ostal na čelu policije in orožništva Schuschniggov zaupnik dr. Skubl.

Predsednik Miklas je priredil kosilo na čast dosedanjemu nemškemu poslaniku na Dunaju v. Papenu. Na kosilu so bili tudi člani diplomatskega zbora.

Prvi odlok: Pomilostitev hitlerjevcev

Nova vlada je imela ponoči svojo prvo sejo. Na seji je sprejela sklepe, da se predsedniku Miklasu predloži amnestija za vse politične prestopke, ki so se zgodili pred 15. februarjem, in sicer pogojno do 31. decembra 1941. Vlada je sklenila izdati amnestijo, da doseže potrebno pomirjenje in da omogoči sodelovanje pri obnovi domovine tistim, ki so došli stali ob strani.

Okoli pol dne so iz zaporov začeli izpuščati prve pomilostene politične kaznjence. Danes in jutri bodo iz ječ izpuščili nad 700 političnih obsojencev, iz koncentracijskega taborišča pa bodo izpuščili 40 oseb. Vsi izpuščeni so morali pred odhodom priseči, da se ne bodo več pečali s politikom.

Med prvimi so izpuščili stotnika Leopolda, ki je bil voditelj narodnih socialistov v Avstriji in so ga nedavno aretirali. Leopold je takoj odpotoval v Nemčijo, kjer bo te dni imenovan za župana nekega večjega mesta. Prvi kmalu bodo izpuščili tudi inž. Tausa, ki bo tudi odpotoval v Nemčijo. Bivši minister dr. Rintelen je tudi izrazil željo, naj ga odpeljejo v Nemčijo.

Pomilostenci pa niso tisti Avstrijci, ki so člani avstrijske legije v Nemčiji. Pač pa so pomilosteni vsi obsojeni levčarji. Proti 2000 osebam pa je bilo postopanje, ki je bilo v teku, ustavljeno.

Odmevi po vsej Evropi

Na Dunaju:

„Da bi bil le sedaj mir“

Dunaj, 16. februarja. AA. (Havas) Uradna »Reichspost« poroča: Dogovor pomeni mir in kdor ga bo skušal rušiti, ga bosta obe državi zatajili.

»Neues Wiener Tagblatt« smatra: Upamo, da bo najnovejši poizkus pomiritve duhov imel lepši uspeh, kakor pa dosedajni. Avstrijsko prebivalstvo sme po pravici zahtevati, naj bi žrtve, ki jih je imelo po Dollfusovi smrti, bile nagrajene s trajnim mirom.

„Domovinska fronta“ bo sprejemala tudi hitlerjevce

Dunaj, 16. febr. AA. Reuter: V svojem govoru po radiu je načelnik tiskovnega urada polkovnik Adam rekel, da bodo k domovinski fronti lahko pristopili tudi narodni socialisti, ki so dosedaj čakali ali pa so celo bili neprijateljsko razpoloženi do domovinske fronte. Pooblaščen sem od kanclerja Schuschnigga, da izjavim, da se ne bodo načela sporazuma z dne 11. julija 1936 v ničemer spremenila in da se nikdo ne bo dotaknil ustave in zakona o domovinski fronti.

V Berlinu

računajo na sodelovanje z narodnim socializmom

Berlin, 16. febr. b. Sestava nove avstrijske vlade je povzročila v Berlinu veliko zadovoljstvo. Ne skrivajo dejstva, da je nova avstrijska vlada posledica sestanka med Hitlerjem in Schuschniggom in da je ustrezno želji Hitlerja. Nemški državni kancler kot rojen Avstrijec je hotel pomagati dr. Schuschniggu, da se trenutna napetost med narodnimi socialisti in domovinskimi elementi odstrani

ki mu pripada vodilna vloga. Ni čudno, da je sedanji njegov uspeh enak prvima dvema.

Razume se, da se bo za avstrijske dogodke zanimala tudi mednarodna javnost. Toda to bo zvonjenje po toči.

socializmom je tolikšno, da v Avstriji ni treba nobene vmesne stranke med obema režimoma.

V Parizu:

„Ni bilo mogoče preprečiti“

Pariz, 16. februarja. c. V Parizu niso zaradi dogodkov v Avstriji preveč razburjeni. Ugotavljajo samo, da nista mogli Francija in Velika Britanija preprečiti Schuschniggovega ponižanja. Ves dan sta se angleska in francoska vlada posvetovali, kaj naj storita in kaj naj svetujeta Dunaju. Toda obe vladi nista mogli storiti ničesar, ker sta imeli v rokah samo neko izjavo Anglije, Francije, Italije in Nemčije, v kateri so te velesile v okviru Zveze narodov jamčile avstrijsko neodvisnost. Toda za pritisk v Berlinu bi morala z Anglijo in Francijo potegniti tudi Italija. Italija pa zaradi zavezništva z Nemčijo tega ni marala storiti. V Parizu samo menijo, da je sedaj Hitler s to zmago spravil na Dunaj svojega trojanskega konja.

V Varšavi:

„Pritisk Nemčije bo večji“

Varšava, 16. febr. c. V Varšavi so mnenja o dogodkih v Avstriji deljena. Vladni krogi menijo, da je kriza na Dunaju bila rešena tako, da bo to koristilo razvoju miru in sodelovanja v Srednji Evropi.

Opozicijski krogi pa menijo, da se bo sedaj ravno zaradi te zmage pritisk Nemčije v Srednji Evropi še povečal.

Težka noč

ob sestavljanju nove vlade

Dunaj, 16. febr. b. Po dolgotrajnih in neobičajnih posvetovanjih, ki so bila večkrat prekinjena z dramatičnim preobratom avstrijskega političnega življenja, je Avstrija ponoči končno dobila novo vlado. Ze od večera zgodaj zjutraj in pozno v noč se je položaj Avstrije menjal z veliko naglico. Ze zarana je bila sklicana seja deželnega odbora domovinske fronte, na kateri je dr. Schuschnigg obvestil člane o izidu svojih pogajanj v Obersalzbergu in orisal nevarnost, ki grozi Avstriji od strani Berlina, če se ne izpolnijo zahteve, ki jih je kategorično diktilar sam nemški državni kancler Hitler. Ravnanje Berlina je povzročilo med člani domovinske fronte burne proteste. Tekom same seje je postajal položaj čedalje resnejši, tako da je bil kancler Schuschnigg prisiljen sejo prekiniti in sklicati novo za popoldne. Medtem pa je bil Dunaj v stalni telefonski zvezi z Obersalzbergom in pa Berlinom, kamor je Hitler odpotoval v teku dneva s posebnim letalom. Položaj avstrijskih državljanov je bil toliko težji, ker je bil glavni iniciator zadnjega sestanka v Obersalzbergu šef italijanske vlade g. Mussolini povsem v ozadju in ga ni bilo mogoče najti, ker se je baje šel smučati. Čim bolj se je bližala noč, toliko bolj je bil Hitler nepopustljiv, na Dunaj pa so že prihajale vesti z avstrijsko nemške meje o koncentraciji nemških motoriziranih oddelkov, ki so bili baje pripravljeni, da prodrejo v Avstrijo. Nihče ni verjel poročilu DNB, da gre le za obvezne vojne manevre na avstrijsko-bavarski meji in ni bilo mogoče pomiriti prestrašenih duhov. Panika je prišla snoči pozno do izraza tudi na dunajskih ulicah in v javnih lokalih in je bila slična oni v februarju in juliju 1934. Medtem pa so se posvetovanja kanclerja neprestano odlagala, ker ni izgubil upanja, da bo končno Berlin le odvrnil od nevarnega eksperimenta, ki ga je pripravljaval in grozil ter ga prepričati, da so njegove zahteve nesprejemljive. Ze je bila sestavljena tudi nova lista avstrijske vlade, ki pa jo je Berlin odločno odklonil z utemeljitvijo, da zanj ni sprejemljiva. Berlin ni hotel popustiti ter je trdovratno zahteval tri ministrske resore v avstrijski vladi za voditelje avstrijskih narodnih socialistov, pri čemer je Hitler zlasti polagal važnost na ministrstvo za državno obrambo in pa na notranje ministrstvo vključno resor za javno varnost. Poleg vsega tega pa je zahteval tudi generalno tajništvo za industrijo, da izvede stari Göringov načrt o uvrstitvi avstrijske industrije v novi štiriletni nemški oboroževalni načrt. Zadnje zahteve Berlina se nanašajo na velike spremembe v avstrijskem generalnem štabu po primeru Nemčije z dne 4. februarja in odstranitev vseh voditeljev, katerih simpatije za monarhijo so splošno znane, kakor tudi onih, ki so znani kot nasprotniki narodnega socializma. S tem negativnim odgovorom Berlina je nastopil usodni in najkritičnejši trenutek za Avstrijo. Položaj je postajal čedalje bolj brezupen in se je pričakovalo le najslabše.

Po informacijah iz dobro poučenih političnih krogov je šele v zadnjem trenutku nastopil nepričakovan preobrat. Berlin je končno popustil in sprejel drugo predloženo listo. Ko se je ob 2.15 izvršila rekonstrukcija, se je tudi zvedelo, da je nenadno popuščanje Berlina v zvezi z ostro demaršo od zunaj, ki je sledila istočasno z dveh strani. Avstrijski državni kancler Schuschnigg pa je dobil vsa jamstva od obeh zapadnih velesil, da lahko vsak trenutek računa na pomoč za ohranitev avstrijske suverenosti in samostojnosti. S tem je torej začasno rešena notranje-politična kriza Avstrije.

Dunajska vremenska napoved: Sneg, toplotne razmere se ne bodo mnogo spremenile.

Zagrebska vremenska napoved: Večinoma oblačno s padavinami in znižanjem temperature.

Zemunska vremenska napoved: Večinoma oblačno vreme po vsej kraljevini, z dežjem in snegom v večji severni polovici, kjer bo toplota padla.

Pogrešani Butenko najden

živ in zdrav — v Rimu

Nova blamaža Stalinove diktature

Bukarešta, 16. februarja. Znano je, na kakšen način je moskovska vlada dosegla, da sta angleški in francoski poslanik v Bukarešti pritiskala na merodajne faktorje, da je morala vlada Gođe nadenomati in čez noč odstopiti. Sovjetska vlada je namreč poslala osto notu bukareški vladi zaradi namestitnika sovjetskega poslanika Teodora Butenka, ki je pred več kot enim tednom nenadoma izginil in ga niso našli, dasi ga je romunska policija z vso prizadevanostjo iskala.

Sovjetska vlada se uradno opravičuje

Zdaj pa je romunska policija po devetih dneh najskrbnejšega iskanja in preiskovanja razkrila za- devo Butenka. To razkritje ni bilo težko, ker je Butenko sam pisal v Bukarešto pisma, od katerih je romunska policija od 11. t. m. izsledila tri. Eno je bilo naslovljeno na funkcionarje sovjetskega po- laništva, eno na romunsko vlado, tretje pa na nje- govega intimnega prijatelja. Grafologi so z vso gotovostjo dognali, da so pisma v resnici Buten- kova. Tudi neki funkcionar sovjetskega poslaniš- tva je izjavil, da je pismo, ki ga je poslanstvo dobilo, v resnici od Butenka in da je tudi pisava njegova.

Butenko sporoča, da je Bukarešto zapustil prostovoljno, seveda ne zato, da bi se vrnil v Ru- sijo, kamor ga je poklicala moskovska vlada, ker je on dobro informiran, da so ga mislili tam ob- soditi in ustreliti, kakor se je to zgodilo njegovemu predniku Ostrovskemu. Dočim se je Ostrovski po- daljšem obotavljanju le vrnil v Moskvo, ker mu je dal Stalin sporočiti, da bodo sicer ustrelili njegovo ženo in otroke, pa se Butenko nikakor ne na- merava vrniti, čeprav ima tudi on ženo in otroke v Rusiji.

Včeraj se je javil pri vladnem predsedstvu v Bukarešti tajnik sovjetskega poslanstva v spre- mstvu korespondenta znane sovjetske agencije Tass in je izjavil v svojem imenu in v imenu sovjetske vlade, da se mora romunski vladi in policiji zahva- liti, da so razjasnile afero Butenka na popolnoma zadovoljiv način. Cela zadeva seveda predstavlja velikansko blamažo za sovjetsko vlado, ki ni po- slala v Bukarešto samo ene protestne note, ampak kakor se zdaj izve, celo dve.

Butenko je vstopil v diplomatsko kariero šele leta 1935. Prej je bil zaposlen v prosvetnih in- stitucijah sovjetskega režima in je imel zelo dober elovec. Med drugim je izdal ruske klasike za lju- dstvo. Odpravniki poslov pri sovjetskem poslanstvu v Bukarešti je bil samo tri tedne. Sicer je bil po- slan v Bukarešto, da nadomestuje Ostrovskega, ki ga je Stalin dal ustreliti. V kratki dobi treh ted- nov je uspelo agentom GPU, da Butenka zadržijo v Moskvi zaradi trockizma.

Butenka je potem, ko je izginil iz Bukarešte, najprej zapazila policija v Solji, potem pa policija v Belgradu.

V Rimu

Rim, 16. februarja. AA. (Havas.) Današnji »Giornale d'Italia« piše, da se Butenko, svetnik sovjetskega poslanstva v Bukarešti, mudi v Rimu. List prinaša intervju s njim. V tem intervjuju na- vaja Butenko okoliščine, v katerih je zapustil Bukarešto. Butenko je objavil članek v listu »Giornale d'Italia« o pravih razmerah v Sovjetski Ru- siji. V tem članku pravi med drugim, da se je za zmerom ločil od boljševikov.

Zakaj je ušel

V intervjuju, ki ga je dal listu »Giornale d'Ita- lia«, je Butenko priznal, da si je izbral diplomatsko kariero zato, ker je mislil, da je to edini način, da zbeži iz Rusije, kjer postaja življenje čim- dalje neznošljivejši in čimdalje groznejši. Po od- hodu iz Rusije so ga najprej dodelili sovjetskemu paviljonu na mednarodni razstavi v Parizu. V zvezi s tem pravi Butenko, da so vsi statistični po- datki in grafiki, ki so bili razstavljeni v sovjets- kem paviljonu, neločni. Nato se je Butenko vrnil v Moskvo, odkoder je odšel kot poslanik svetnik v Bukarešto. »Takoj po svojem prihodu v Buka- rešto,« nadaljuje Butenko, »sem čutil, da me za- lezujejo agente. Medtem so v Moskvi uvedli pre- iskavo o moji preteklosti in tako so oblastva odkrila, da sem bil v zadnjih letih na strani nacio- nalistov, in sicer v času, ko je Wranglova armada prodirala v Južni Rusiji.«

Dalje navaja Butenko, da je pričakoval svojo ženo in 6letno hčerko, ki sta bili v Petrogradu, toda na njun prihod je v Bukarešti zamen čakal.

Seja Narodne skupščine

Belgrad, 16. februarja. m. Današnja skup- ščinska seja se je pričela ob pol 9. Po predčita- nem in sprejetem zapisniku je bilo sporočeno, da je poslanec Vojta Lazič s tovarišji vložil novi zakonski osnutek invalidskega zakona. Pred- sednik mu je odgovoril, da je vlada že izdala uredbo o spremembi invalidskega zakona iz leta 1929, ki je prizdeval invalidom velike težave. Ta zakon je odvzel invalidske pravice nad 60.000 invalidom. S spremembo zakona v letu 1936 pa je sedanja vlada podarila stare invalide pravice 23.000 invalidom. Nato so prešli na dnevni red, na proračun. Govorili so sami opozicijski po- slanci in napadali vlado. Prvi je govoril dr. Ko- sta Popović (JNS), nato prota Milan Božić, ki je obširno govoril o konkordatu. Naslednji je bil Mišević, predsednik neodvisnega kluba. Skupščinski predsednik je govornika pozval, naj v smislu skupščinskega poslovanja ne čita svo- jega govora. Zaradi tega je prišlo do prerekanj in poslanec dr. Došen, ki se je sporekel s pred- sednikom, je razburjen zapustil dvorano. Na popoldanski seji je govoril Vojta Došen. Govoril je obširno o vojudinskem vprašanju, napadal podbana Rajčica in kritiziral politiko sedanje vlade. Za njim je govoril Časlav Nikitović, po- ročevalec večine, in zavrnil Došena zaradi nje- govih ostrih izrazov. Na vrsti je bil poslanec Kurilič iz Barčevičevega kluba, ki ga pa ni bilo v dvorani. Nato je govoril JNS poslanec Mustafa Mulalić, ki je kritiziral politiko vlade. Napadal je tudi dr. Mačka, za katerega pravi, da si zme- rom bolj povečuje svoje premoženje, nabavlja traktorje, dobiva z vseh strani polno daril, kmečke delavce pa zelo slabo plačuje in sicer

Mislil, da so mu ženo aretirali. Pred odhodom so- vjetskega poslanika v Bukarešto Ostrovskega v Moskvo, to je 3. februarja, je prišla na sovjetsko poslanstvo neka osebnost z Dunaja, ki se je na- stanila v poslanškim poslopju, a nikakor ni hotela povedati, zakaj je prišla. »5. februarja so me ta osebnost in dva agenta GPU, ki sta takisto stano- vala v poslanstvu, pozvala, naj grem z njimi v Sinajo. Odklonil sem, toda oni so vztrajali na tem. Naposled sem pristal in rekel, da pojdem s svo- jim šoferjem. Odgovorili so mi, da to ni potrebno, ker zna oseba, ki je prišla z Dunaja, šofirati. Ta- krat mi je postalo jasno, kaj nameravajo, in se- veda nisem šel z njimi. 6. februarja sem zapustil poslanško poslopje, toda iz Bukarešte sem odšel šele štiri dni nato. Takrat se mi je posrečilo pre- korajiti romunsko mejo.«

Zasedanje banskega sveta

Nadaljevanje razprave o kmetijstvu

V sredo dopoldne ob pol devetih se je razprava nadaljevala. Prvi je govoril Gale Josip (Ravno Brdo, Trebeljevo—Litija). Govoril je o pomenu kmetijske gospodinjstviške težave in prosil g. bana, naj se v bodoče pri izbiri voditelja teh težav skrbno gleda na to, da bodo izbirali take osebe, ki bodo delovale v slogi in sporazumu s krajevnimi javnimi delavci.

Strubelj Franc (Peč—Višnja gora) je govoril o regulacijskih potrebah svojega okoliša, zlasti o re- gulaciji Višnjice in osušitju močvirja v Grosup- ljem. Glede živinoreje pa prosi, ker je v litijem okraju priznana le montafonska pasma, ki v višnje- gorski dolini slabo uspeva, da se za to dolino do- loči kakšna druga, bolj primerna pasma.

Kugovnik Jurij (Farna vas—Prevalje—Dravo- grad) priporoča posvetiti izobrazbi kmečkega stanu prvenstveno pozornost, zlasti povzdigi stanovske zavesti, predvsem v krajih našega severa, kjer je bilo prebivalstvo pod Avstrijo skrajno zapostavljeno in poniževano. G. banu se zahvaljuje za njegovo podpiranje združništva. K čl. 1 uredbe o likvida- ciji kmečkih dolgov pa predlaga resolucijo, naj se ta člen, po katerem se tudi slabi in nezaraščeni deli gozdov štejejo za orno zemljo, izpremeni tako, da se bodo za zemljo primerno za obdelovanje, smatrali samo gozdovi, ki imajo tolikšen katastro- fski donos, kakor ga ima orna zemlja na površini 50 ha.

Tratnik Josip (Rajhenburg—Brežice) je ugo- tovil glede poročila »Slovenec« z dne 15. febr., v katerem je bilo objavljeno pojasnilo inspektorja inž. Rueha, na njegova vprašanja glede elektrifi- kacije Brežic, da g. inspektor ni govoril ne o na- prednjakih ne o Orjuni in da tudi brežiškega žu- pana ni imenoval z imenom. (Radi priznamo, da je g. inspektor govoril o težavah elektrifikacije v Brežicah strokovno govoril o ovirah, ki jih dela KDE in brežiški občinski odbor. Tudi ni župana imenoval z imenom.) Za tem je g. Tratnik govoril o gospodarski rentabilnosti dobrih gnojil in ure-

Japonska armada koraka

Sibek odpor Kitajcev

Sanghaj, 16. febr. Prodiranje japonskih armad na Kitajskem se nadaljuje previdno, toda z za- držano silo. Kitajci se sicer na posameznih točkah hrabro upirajo, so pa končno prisiljeni, da se točko za točko umaknejo. Sedanje operacije japonskega vrhovnega poveljstva na Kitajskem gredo za tem, da bi japonska armada, ki prodira iz Pekinga ob naravnost na jug tekoči železnici v smeri Hankov ob Jangekjangu, kjer je sedaj sedež kitajske vla- de, zajela kitajsko armado 400.000 moč, ki se iz Nankinga umika po tako imenovani lunghajski že- leznici, tekoči ob reki Hoangho, v notranjost pro- vince Honan in Sansi, kjer bi se lahko odpočila in reorganizirala. Pri tem prodiranju so Japonci pre- magali že ogromno razdaljo in ker so že čisto blizu Kajfenga, to je na pol poti iz Pekinga v Hankov, je res velika nevarnost, da kitajski armadi, ki stojijo zdaj vzhodno od Kajfenga pri Sučovu, odrežejo pot za umik in je prisilijo do odločilne bitke, ki bi se

Sovjetska oblast se more vzdržati

samo s pomočjo proletariata vsega sveta



Pariz, 16. febr. TG. Agencija Havas poroča iz Moskve, da se je voditelj propa- gande »Komsomol« (Mladokomunistične zveze) Manturov pisemno pritožil na Stalina, češ da ga za- jedava in mu očita trockistično miš- ljenje, ker se je javno izrazil, da bo sam zmagal socializma po vseh državah so- vjetske Rusije končoveljavno zaščitila pred vsakim tujim vmešavanjem. Stalin je Manturovu odgovoril z osebnim pismom, v katerem mu pravi, da nje- govo naziranje potrjuje. »Oni, ki ne verjamejo, da bodo fašistične države vse poskusile, da vde-

rejo v sovjetsko Rusijo, če bodo le imele pri- liko za to, so navadni podtalni sovražniki Ru- sije ali pa širokoustneži, ki bi sovjetsko lju- dstvo radi uspavali.

Prvo nalogo, uničenje meščanstva in zmago socializma v Rusiji smo že dosegli. Sedaj nam gre za to, da sovjetsko Rusijo tudi zavarujemo pred vojaškimi vpadi, ki jih organizirajo proti nam kapitalizem. Ta naloga še ni rešena. A rešiti jo bomo morali, toda na isti način, kot smo rešili prvo, namreč z lastnimi močmi je ne bomo mogli. Drugo nalogo bomo rešili le s sodelova- njem med sovjetskim ljudstvom in mednarod- nim proletariatom. Zato moramo zveze z delav- skim razredom po kapitalističnih državah okre- piti. Zato moramo organizirati politično pomoč, ki bo delavski razred drugod tako okreplila, da nam bodo prišli na pomoč v primeru napada od zunaj. Z vsemi sredstvi moramo krepiti svojo rdečo armado, svoje rdeče brodogve in svoje rdeče letalstvo. Nas ne sme presenetiti nobena zvičajnost kapitalizma.«

O skrbi za našo kulturo

Poročilo prosvetnega oddelka o poslih, ki se nanašajo na izvrševanje banovinskega proraču- na, je podal načelnik g. dr. Lovro Sušnik. Iz tega poročila je posneti, da je od 1936 na 1937 ostalo stvelo ljudskih šol neizpremenjeno 860. Usta- nevljenih, pa še ne odprtih ljudskih šol je 13 (dve več kot lani). Skupno je v banovini 946 (935) ljudskih in njim sličnih šol. Stvelo oddel- kov je na ljudskih šolah naraslo za 75 na 4098. Stvelo učiteljev (ic) se je povečalo za 85 na 4205, vendar je s šol dodeljenih raznim usta- novam 199 (189) učiteljev. Tako ostane za pouk le 3.847 učnih oseb na 4.098 oddelkov, tako da manjka še 251 oddelkovnih učiteljev. Na raz- pologo pa je državi 95 abiturientov in 362 abitu- rientk učiteljskih šol. Lani je bilo sprejetih v službo 285 abiturientov in abiturientk, kar je več let ni bilo tako visoko. Možnost pa je dana, da se zapolijo vsi, za kar so predvsem odločilno finančni razlogi. Utegne se zgoditi celo, da bo čez nekaj let pri nas učiteljskega naraščanja celo primanjkovalo. Po ne- katerih ljudskih šolah je še veliko pomanjkanje učiteljsva.

Stvelo učencev je naraslo za 2.144 na 185.825. V enem oddelku je povprečno 40 otrok. Manjšinskih oddelkov je bilo 35 nemških in 4 madžarski, pa pride v njih na en oddelk 37,5 učencev, kar je manj kot v ostalih šolah. Zidanje in prezidevanje šolskih poslopjij je vedno bolj nujno zaradi vedno večjega pomanjkanja učil- nic. Gradijo se je lani v večini primerov le z

2.144 na 185.825. V enem oddelku je povprečno 40 otrok. Manjšinskih oddelkov je bilo 35 nemških in 4 madžarski, pa pride v njih na en oddelk 37,5 učencev, kar je manj kot v ostalih šolah. Zidanje in prezidevanje šolskih poslopjij je vedno bolj nujno zaradi vedno večjega pomanjkanja učil- nic. Gradijo se je lani v večini primerov le z

Sovjeti pustili Kitajsko na cedilu

Moskva, 16. febr. »Pravda« je objavila 14. t. m. uvodnik, ki je napravil velikanski vtis tako na An- gleškem kakor v Washingtonu, kjer so nekateri krogi mislili, da bo sovjetska Rusija prej ali slej na vsak način padla Japonci v hrbet in tako re- šila angleške in ameriške kapitale na Kitajskem, ne da bi se bilo treba brskati in ameriški Uniji za to potrditi. »Pravda« hudo napada britski in ame- riški imperializem, ki da hočeta sovjetsko Rusijo potegniti v spor na Daljnem vzhodu. Ljudje pa — nadaljuje »Pravda« — naj ne mislijo, da bi mi na- padli Japonce, ako nam bi Anglija jamčila, da nas ne bo nihče napadel v Evropi. Sovjetska Rusija bi se namreč ne zapletla v vojno z Japonci niti v primeru, če bi jo Anglija hotela ščititi na zapadu. Mi ne bomo šli v past, ki nam jo nastavlja anglijski kapitalizem in ne bomo hodili po kostanj v jerja- vico na ljubo angleškemu imperializmu. Dobesedi- no pravi »Pravda«: »Stari bizonski angleškega im- perializma, ki vedno iščejo svojega profita s po- močjo tuje krvi, naj vedo, da se sovjetska Rusija ne da prevarati.« List pravi nadalje, da so vesti v angleškem časopisju, češ, kako ogromno armado zbiraio Sovjeti na Daljnem vzhodu, kapitalistična intriga, ki skuša Japoncem nahujskati proti Rusiji. Iz vsega tega pa ne bo nič.

Komentarji k temu članku so zelo različni. Eni pravijo, da se Sovjeti sploh ne upajo napasti Ja- ponske, ker je Rusija sama vsa razrvana in kake vojne sploh ne more začeti. To je povsem točno. Grmenje proti angleškemu in ameriškem kapita- lizmu naj le maskira lastno nemoč. Zato je verjet- no, kakor trdijo mnogi, da sta se Japonci in Ru- sija v zadnjem času na tihem sporazumeli glede razdelitve Kitaja. Ti krogi tudi ustegejo imeti prav, kakor kažejo mnogi znaki. Japonci je pri- pravljena priznati protektorat ruskih Sovjetov nad zunanjo Mongolijo ter privilegiran položaj Rusije v Sinkjangu (zavodnem Turkestanu). Zato pa Ru- sija priznava Japoncem notranjo Mongolijo in pri- vilegiran politični in gospodarski položaj v vzhod- nem Kitaju.

izdatno pomočjo banovine z brezobrestnimi po- sojili. Skupno primanjkuje 1.282 učilnic.

Med večimi investicijskimi deli je omeniti šolsko zgradbo v Kranju za 5 milijonov din.

Solsko vrtnarstvo se stalno boljša in raz- širja. Solske vrtove ima 761 ljudskih šol. Vsi šolski proračuni so narasli od 24,5 milijona din v letu 1936-1937 na 28,5 milijona din. Po odo- brenih proračunih za leto 1936-1937 znašajo za- ostanki upravnih občin šolskim občinam 10 mi- lijonov din, ki bodo služili krajevnim šolskim odborom za poravnavo še neplačanih računov in drugih obveznosti.

Banovina je izvajala obsežne socialne ak- cije z božičnico, s podpiranjem šolskih kuhinj, dijaških kuhinj, z nabavo samoučil za siromaš- no mladino ljudskih šol in s štipendijami in podporami.

Stvelo učencev na 46 mešč. šolah je lani naraslo za 447 na 9904. Tudi na teh šolah je pre- cejšeje pomanjkanje učiteljev. Tudi mnogo učitel-jev nima za te šole usposobljenosti. Gospo- darstvo meščanskih šol pa je precej urejeno. Ugotoviti pa je tudi tu pomanjkanje prostorov kljub dočlenim zakona o meščanskih šolah. Tu bi bilo v najnujnejše svrhe potrebno investirati okoli 13 milj. din. Nove meščanske šole nameravajo ustanoviti v Konjicah, Domžalah, Kra- nju, Kamniku in Senci ter Gornji Radgoni.

V srednjih šolah je stvelo učencev naraslo za 706 na 11.242. Stvelo oddelkov za 15. Zaradi nedostajanja prostorov pa se vrši pouk na več zavodih le popoldne za 59 oddelkov. Zaradi po- manjkanja kreditov na srednjih šolah tudi ni dovolj profesorjev, zaradi česar trpi pouk.

Ljudskih univerz je 15, s 134 predavanji in 28.642 poslušalci. Stvelo obiskovalcev v gleda- liščih narašča: v Ljubljani in Mariboru od 160 tisoč 490 vstopnic leta 1932-1933 na 227.137 v letu 1936-1937. Sicer stvelo ostalih prosvetnih prireditev pada, je bilo lani v prvih 10 mesecih manjše za 413. Po statistiki dne 11. avgusta 1937 je bilo v naši banovini 133 prosvetnih zvez in osrednjih organizacij, 4958 samostojnih društev, 1125 podružnic in 431 odeskov. Stvelo vseh knji- žnic je znašalo istega dne 2632 z 1,5 milj. knjig. Leta 1935 je izšlo v Sloveniji 214 knjig, leta 1936 pa 212 slovenskih knjig, v inozemstvu pa 25.

Iz statistike referata za treznost in moralno vzgojo naroda je posneti, da uživa od vse slo- venske šolske mladine alkoholne pijače 67%, v šoli jih zadržuje zaradi uživanja alkohola 4,2%, manj nadarjenih otrok zaradi tega pa je 12,64%. To se posebno pozna v vinorodnih krajih.

Podmladkarjev Jadranske straže je bilo lani 62.991. Rdečega križa 26.551.

V splošnem se mora reči, da se nivo našega šolstva počasi zopet dviga, treba pa bo še veli- kih naporov. To dokazujejo tudi podrobni po- datki, katere je navedel g. načelnik o programu banske uprave za prihodnje proračunsko leto.

Zaradi pomanjkanja prostora bomo ostala poročila zasedanja banskega sveta objavili jutri.

Ludstvo in diktatura

Kako vrednot in blagodat diktatur presoajo v »Jutrovec« tabora, nam je najbolj nazorno po- kazal »Jutrov« popoldnevnik, ki je te dni z zmago- slavno radostjo oznanil svojim »naprednim«, »libe- ralnim« in celo »demokracim« bravcem veselo vest, da je v Romuniji nastopila popolna diktatura. To sporočilo je Zivkovičev organ komentiral z de- belim naslovom »Ljudstvo se je oddahnilo.« »Ju- trov« popoldnevnik je menda res prepričan, da si ljudstvo ne želi ničesar bolj kakor diktatorskega režima. To kurioznost je registriramo, da se bomo nanjo spomnili, ako nam morda jutri iz Knaljeve ulice sšvirajo kak elavospev na »demokracijo«. Jutrovem je višek političnih želja in najboljša oblika vladavine — diktatura, seveda pod pogo- jem, da bi jo oni izvajali. To so vam »demokrati«!

Osebnost

Belgrad, 16. febr. m. Na dosedanjih službenih mestih so napredovali naslednji poštni uradniki: za inšpektorja 5. ekup. na pošti Celje Karel Mlakar, Josip Cavelli; na pošti Bled 1 Ivan Bregant; za kontrolorja 6. ekup. na pošti Ljubljana 3 Jojepina Kopar, na pošti Celje Anton Kroplič, na pošti Maribor 1 Vekoslav Ceme; za višjega tehničnega kontrolorja 6. ekup. na pošti Ljubljana 1 Alojzij Jurjevič, Julija Erker; za tehnika 7. ekupine na poštnem ravnatelju Josip Cuček.

Naročnikom telefona

Poštna uprava bo v kratkem izdala nov uradni telefonski imenik za l. 1938. Zato obveš- ta telefonske naročnike da s pismeno kolkovano vlo- go lahko zahtevajo spremembo besedila pod ka- terim so uvrščeni v zadnjem uradnem telef. ime- niku. Ta sprememba se opravi proti plačilu pristojbine 5 din. Enkratna in dvakratna uvrstitev naročnika v imeniku je brezplačna, za vsako na- daljno uvrstitev se pa plača pristojbina 10 din. Stevilka telefona, ime in, priimek naročnika, po- klje, stanovanje in ostalo lahko zavzema v ime- niku največ štiri tiskane vrstice. Ker je imenik samo službeni spisek naročnikov po abecednem redu, so ti lahko uvrščeni le pod svojim imenom ali naslovom trdke, ne morejo pa biti uvrščeni pod poklicem ali pod imenom kakega prodajnega predmeta itd.

Podrobnejša navodila glede tega so v št. 42 telef. pravilnika.

Nova trasa za luško cesto

Kamnik, 16. febr.

Tale naša luška cesta ima čudno usodo. Pol stoletja se je potegujejo za njo zainteresirani kraji in dve generaciji sta jo zanimali zastopniki v razne deputacije, ki so stalno hodile na »merodajna« mesta drezati in prositi, dokler ni bil leta 1929 dosežen prvi uspeh: oblastni odbor je odredil trasiranje prvega dela ceste od Črni- ca do prelaza Volovljeka.

Zgodovina prve trase

Projektant je svojo traso odcepil na Črnicu pri predzadnji serpentin ter jo vodil s povprečno petodstotnim vzponom po pobočju pod vasio Kalise do Volovljeka. Načrt za to traso pa ni bil izvršen, zato je bilo treba vnovič poizvesti akcijo. Uspeh je bil ta, da je banska uprava dala napravi- ti novo traso, ki je imela svoj izhod na zadnji črniški serpentin in je vodila po istem pobočju kot prva varianta, vendar pa z manjšim vzponom. Strokovna komisija banske uprave, ki je 19. maja 1931 pregledala obe trasi, je predlagala, da se zgradi zgornja varianta, to je ona, ki se odcepi pri zadnji serpentin. Banska uprava je takoj dala napraviti podrobne načrte, ki so bili leta 1933 odobreni. 6. oktobra 1936 pa je gospod ban odredil, da se takoj prične gradnja dela na prvem odseku na Črnicu.

Zakaj je bilo delo prekinjeno?

Vsi, ki so dolga leta z zanimanjem spremljali boj za to važno cesto čez Kamniške planine, so z veseljem sprejeli vest o pričetu gradnje. Kramp je bil zasajen in temelj je bil udarjen. Za prvo leto je bil na razpolago kredit 150.000 dinarjev, za naslednje leto pa 200.000 din. S temi zneski bi se cesta prepočasno pomikala proti Vo- lovljeku, zato je bila v teku akcija za najetje posojila, ki bi se potem izplačevalo v višini let- nih kreditov, določenih za gradnjo. Tako je ka- zalo, da je luška cesta zagotovljena in da no- bena ovira ne more več zaustaviti njenega zma- goslavnega prodiranja proti bivši štajersko- kranjski meji na Volovljeku.

Toda ovira se je kmalu pojavila. Med delom so se takoj ob pričetu pokazale večje terenske težkoče. Svet je tu zelo neprikladen za gradnjo, strm in plazovit, zlasti pa prvih 700 m od odcepa na serpentinu do zadnjih hiš vasi Zgornje Kalise. Tu bi bilo treba obsežnejših zavarovalnih na- prav, zakaj vsi nasipi so se pričeli vdirati in sesedati. Gradnja se ni mogla več nadaljevati, ker se je pri odkrivanju terena pokazalo, da pla- zoviti teren ne daje nobenega jamstva za trajno trdnost cestnega temelja. Tudi naslednji del tra- se vodi po sorazmerno težkem terenu. Od km 0,7 do km 1 pelje po strmih skalnatih pobočju pod kalisko cerkvijo, do km 2 pa po položnem te- renu in prekorači na prav ugodnem mestu Bi- striški graben. Povprečen vzpon ceste do tega grabna je 5—7%. Zaradi omenjenih terenskih ne- priklilik, ki bi jih mogli premagati samo z ve- likimi denarnimi žrtvami, je omenjena trasa padla v vodo in v letu 1937 niso več nadaljevali z gradnjo. Treba je bilo poiskati novo traso.

Trasa iz doline Črne ni dobra

Pri izbiri nove trase za luško cesto so se koj v začetku nekateri pričeli ogrevati za prvotni načrt, po katerem naj bi se trasa odcepila od bahovinske ceste v vasi Krivčevo pri km 21 (viši- na 600 m) in nato vodila po dolini najprej po desni strani potoka do km 2,5, nato pa po levem bregu in bi v velikem loku s 7% vzponom do- segla 1016 m visoki prelaz Volovljeka.

Ta načrt pa je težko izvedljiv, ker bi gradnja zahtevala preveč stroškov. Trasa vodi od Kriv- čevega prvih 500 m po naplavlju potoka, ki se pripodi z Volovljeka, nato pa se vzpne v pobočje na desni strani potoka in vodi deloma po škri- lavcih, deloma pa po ustaljenih stožicah gruča preko dveh večjih riž do km 2,5.

Opisani odsek trase kaže znake plazovitosti in bi zahteval večje objekte za prehod riž. Od km 2,5, kjer je prehod čez potok, pa do naselja Zavrha drži trasa preko izredno razčlenjenega in plazovitega terena. Prehod čez divji Bistriški graben bi zahteval večje objekte in obsežne za- varovalne naprave. Serpentina pri naselju Za- vrhu leži še precej ugodno, prav tako tudi trasa od serpentine do ponovnega prehoda čez Bistri- škí graben, ki je prav tako neroden kot prvi. Od prehoda čez Bistriški graben proti Volovlje- ku leži okrog 250 m dolgi odcep trase v izredno strm in nestalnem terenu.

Izbira med tremi trasami s Črnicu

Edina možnost ostane torej odcepitev od ene izmed serpentin na Črnicu. Odcepitev pri km 24,9 na poslednji serpentin, okrog 900 m visoko, ne pride več v poštev, ker je ta trasa po neuspelem pričetu gradnje dokončno pokopana.

Kot druga varianta bi prišla v poštev odce- pitev pri predzadnji serpentin, ki leži 90 m

nižje pri km 23,9 in se razvija vzporedno z do- sedanjo traso preko sličnega terena, ki je geolo- ško ponekod ugodnejši, drugod pa zopet ne- ugodnejši in bi zahteval obsežne zavarovalne naprave. Posebno neroden je prehod čez jarek. Ta del trase, ki bi se pri km 2,5 združil z do- sedanjo, je komisija že l. 1931 zavržla.

Najboljša trasa

Ostane nam torej samo še odcep pri serpen- tini na km 23,3. Ta varianta se razvija vzpored- no s prvima dvema, ker pa leži 40 m nižje od druge, oziroma 110 m nižje od prve, je mnogo bolj strma. Do km 2 bi znašal njen vzpon 7%, tam pa bi se pred prehodom čez Bistriški gra- ben združila s prvo varianto.

Ta varianta je na vsak način najboljša, ker ne prečka prvega plazovitega odseka in je s tem proga preko plazovitega terena skraj- šana za 200 m. Pri km 2 prečka na prav ugod- nem mestu Bistriški graben, nato pa vodi izme- noma po strmih in položnejših pobočjih krista- lastega škrlavca do Volovljeka. Na nekaterih mestih drži trasa preko močvirnega terena z močnimi izvirkami, kjer bo treba napraviti večje vodoodvalne naprave.

Komisija kr. banske uprave, v kateri so bili tehnična višja svetnika inž. Josip Porenta in inž. Franjo Fischer, tehn. svetnik inž. Maks Dekleva, načelnik kamniškega okrajnega ces- nega odbora Ivan Strein, projektant Franjo Zu- pec in tehn. organ kamn. okr. cestnega odbora Ivan Janšek, je pregledala teren pri vseh nave- denih variantah in predlogih ter prišla do so- glasne prepričanja, da bi bila poslednja va- rianta, torej ona, ki se odcepi od banovinske ceste na serpentinu pri km 23,3, za izvršitev najugodnejša, ker bo zahtevala najmanjše grad- bene stroške, bo sorazmerno kratka (4,5 km do Volovljeka) ter izkazuje najkrajše prehode čez plazoviti teren.

Tako je torej zdaj z luško cesto, ki ni padla v pozabljenost, kakor hočejo nekateri dopove- dovat, ampak se bo gradila takoj, ko bodo iz- delani načrti za novo traso. Seveda pa bo tudi po novem načrtu gradnja tehnično in ekono- msko uspešna le v primeru, če bodo na razpolago večji gradbeni krediti, ker je nujno potrebno, da se koj od začetka izvrše potrebna zavaroval- na dela in varnostne naprave v plazovitem te- renu. Zato pa bo treba misliti na posojilo, ki naj bi gradnjo pospešilo, da bi bila cesta lahko v poldrugem letu na Volovljeku.

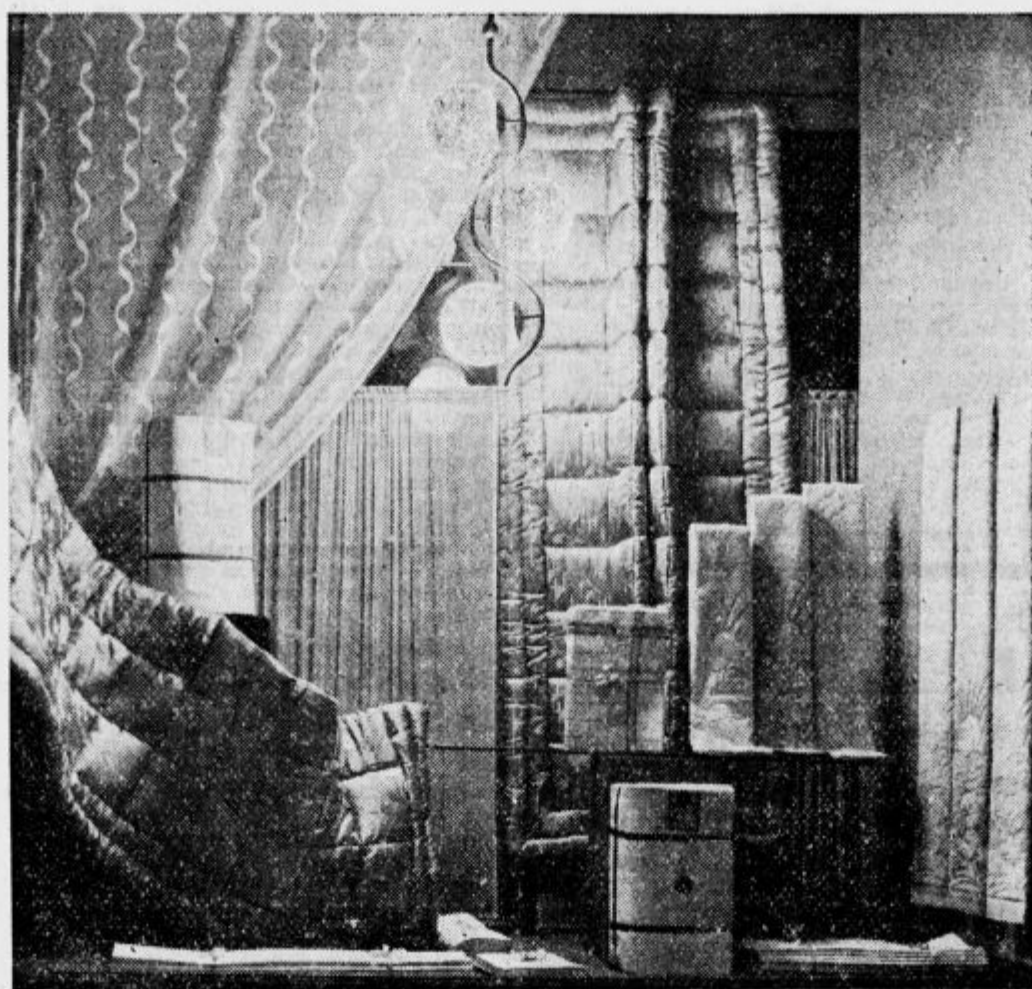
Trije jubileji v družini

Kdo v Krškem ne pozna grobarja Šiško in njegove življenjske družice Marije? Saj je sko- raj ni hiše v fari, da ne bi vsaj enega njenega člana pokopal. Naš Viljem obhaja 75 letnico svo- jega rojstva in 40 letnico grobarske službe; nje- gova žena pa ima 70 letnico rojstva. Starček točno ve za vsakega, kje počiva. Povedal nam je, da je doslej pokopal 415 meščanov in okoli 2000 okoličanov. Da je pokopališče tako vzorno urejeno, je zasluga našega slavljence. Obema slavljencema iskreno čestitamo z željo, da bi jima Bog dal ljubo zdravje, dobri ljudje pa naj bi ublažili njuno trpljenje.

Krava utonila v hlevu

Iz Kresnic nam poročajo: Mnogovrstne so nesreče, o katerih beremo dan za dnem v časopi- sih. Toda nesreča, ki se je pripetila priletni posestniki vdovi, ki gospodari v Veliki vasi pod Sv. Miklavžem, je pa skoraj edinstvena. Posest- nica ima v svojem hlevu mal vodnjak, ki pa bolj sliči veliki mlaki. Ponoči pa se je nekaj živine odtrgalo od jaslí. Živina se je bodla po hlevu, dokler ni ena krava padla v omenjeno mlako. Ker ni bilo pomoči, je krava utonila in so jo zjutraj domači našli mrtvo. Za posestnico je to hud udarec.

Ne bo Vam žal...



ako si pridobite pravico do nagradnega žrebanja, ki bo za naročnike dnevnega »Slovenca« dne 24. februarja t. l.

Oglejte si še enkrat to lepo nevestino balo, ki jo predstavlja gornja slika in ki je raz- stavljena pri trvdki I. C. Mayer v Ljubljani!

Naročite se na dnevnega »Slovenca« najmanj za tri mesece in plačajte vsaj do dne 19. t. m. trimesečno naročnino — pa bo sreča lahko izbrala Vas in Vas nagradila.

Ako ste pa že naročeni najmanj tri mesece na dnevnega »Slovenca«, poravnajte na- ročnino še za mesec februar in malo dekletce bo lahko izvelo pri žrebanju prav Vas in ena od 76 bogatih nagrad bo lahko Vaša!

Sreča. Vam ponuja roko; Vaša krivda, ako jo odklonite!

Lastništvo »Slovenca«.

Lepo in dobro ohranjeno perilo,



če vzameš vedno
SCHICHTovo
TERPENTINOVNO MILO

...in za namakanje ženske hvala

Kako volijo pravoslav- nega patriarha

V ponedeljek, 21. febr., ob 10 dopoldne bodo v Belgradu volili novega patriarha srbske pravo- slavne cerkve.

Volitev patriarha srbske pravoslavne cerkve predpisuje poseben zakon, ki je bil izdan 6. aprila 1930. Volivni zbor izvoli 3 kandidate ter nji- hova imena sporoči pravosodnemu ministertvu.

V volivnem zboru so:

1. Vsi eparhijski in vikarni arhiereji srbske pravoslavne cerkve.
2. Najstarejši protojereji mesta Belgrada, Peči in Karlovcev, kakor tudi dvorni protojereji.
3. Načelnik pravoslavnega odeka v pravoso- dnom ministertvu ter referent za pravoslavno vero v ministertvu za vojsko in mornarico.
4. Rektorji pravoslavnihi bogoslovnic.
5. Predsednika duhovniške in meniške združbe.
6. Sedem po činu najstarejših članov velikega upravnega sveta srbske pravoslavne cerkve.
7. Predsednik ministrskega sveta in aktivni ministri, ki so pravoslavne vere.
8. Predsedniki državnega sveta, kasacijskega sodišča in glavne kontrole ter rektorji univerz. Vsi ti smejo biti člani volivnega odbora, če so pravo- slavne vere.

Volivni zbor se skliče s kraljevim ukazom na predlog ministra pravde v Belgradu. Člane voliv- nega zbora skliče na sešatek minister pravde. Volivnemu zboru predseduje podpredsednik sve- tega arhierejskega sinoda, če pa je zadržan, po let- nih najstarejši arhierej. Tajniške posle opravlja na- čelnik pravoslavnega odeka ministertva pravde. Ko minister pravde otvori volivni zbor, so molitve k sv. Duhu. Volivnemu zboru smejo prisostvovati samo člani zbora. Odsotni člani zbora smejo po- oblastiti koga izmed prisotnih članov zbora, da glasuje v njih imenu. Volivni zbor je na prvem se- stanku sklepčen, če je prisotna najmanj polovica članov zbora. Če ni na prvem sestanku zadostnega števila prisotnih članov, se preloži seja na prihod- nji dan ob isti uri in na istem kraju. Na tej seji je volivni zbor sklepčen ob vsakem številu članov.

Volitev treh kandidatov se vrši s tajnim gla- sovaniem — z listki. Glasove šteje predsedujoči skupno s predsednikom državnega sveta in državne kontrole. Za kandidate so izvoljeni oni, ki so do- bili največje število glasov. Če pa dobi več kandi- datov enako število glasov, se smatrajo za izvoljene kandidate tiste, ki so starejši po činu; če so tudi po činu enaki, pa onega, ki je bil prej posvečen. Imena izvoljenih kandidatov objavi predsedujoči. Z zaključitvijo seje je zbor razpuščen. Enega iz- med treh kandidatov, ki jih je izvolil volivni zbor, imenuje kralj na predlog ministra pravde s svojim ukazom za patriarha srbske pravoslavne cerkve. Ko je patriarh imenovan, priobči minister pravde ukaz o imenovanju svetemu arhierejskemu zboru. Najkasneje v sedmih dneh po imenovanju patri- arha se opravi v saborni cerkvi v Belgradu za- hvalna služba božja, pri kateri se razglasi izvoli- tev. Naslednji dan pa je patriarh ustoličen, nakar takoj prevzame svoje dolžnosti.

Kar je moderno danes

vse to imava na zalogi! Lepi vzorci dam- skega blaga Vas bodo presenetili! Pridite!

BRATA VLAJ, Wolfova ulica 5

Roland Dorgelès:

Kaj sem doživel v Rusiji?

(Nadaljevanje.)

Nekoč popoldne sem bil pri razpravi o zadevi, ki bi bila za vsakega, ki bi ne poznal običajev v Moskvi, docela nepojmljiva. Neki elektrotehnik, po- ročen z neko furijo, veliko mlajšo od njega, se je ločil ali bolje rečeno, ločili so ga. Zvesta žena je pod pretvezo, da se ji odteguje — potoval je nam- reč od kolhoza do kolhoza in popravljal poljedelske stroje — zahtevala ločitev. Ker mu je »Zag« v njegovi odsotnosti poslal že dvojce pravilno naslov- ljenih pisem, pa prav vsled te njegove odsotnosti na nobeno ni bilo odgovora, so zakon razveljavili. Pa to je nekaj vsakdanjega. Zadevo je zamotala okol- nost, da se je ločenka zaradi pomanjkanja stano- vanj še naprej držala v sobi svojega nekdanjega moža; v svoji nesramnosti je šla celo tako daleč, da je v zakonsko bivališče že pripeljala svojega »bodočega«. Seveda so bila taka srečanja povod vi- harnim medsebojnim dokazovanjem, toliko bolj, ker je lepo bitje odneslo zdaj ponev, zdaj kako pre- prog, češ, da je vse to kupila. Že »Tovariški soude- za nepremičnine je posredoval in ju skušal poni- riti. Nekega večera pa je ljubimec žene izpraznil ex-možu dve buteljki vina in prazne prinesel nazaj in jih v podkrepitev svojih dokazov proti njegovim protestom razbil na njegovi glavi. Tedaj šele je vso stvar dobilo v roke redno sodišče in tu sem jo jaz ujel.

Nepopisna razprava, sredi smeha in opazk. Med mojimi sosedi so bili nekateri na strani žene, drugi na strani moža. Komendant sodne palače (te kasarne imajo vsaka svojega predstojnika, pred- stavnika stranke), je zahteval mit, da bi pokazal, da je tudi on tu. »Boljševik, 25. oktober, Judenič,

je na enkrat prišlo v obtožnici in takoj sem razu- mel, da je razprava zašla drugam.

»Kaj pa je zdaj?« sem polglasno vprašal so- seda.

»Preiskujejo, kdo je bolj pošten.«

Cisto navaden eufemizem... V resnici je predsednik, ne da bi poizvedoval, ali je bil ex-mož res tepen ali ne, tipal le po politični preteklosti obeh. Napadalec je bil star komunist, nekdanj de- lavce udarnik, varani mož pa se po prihodu iz Le- ningrada l. 1919 niti ni pridružil delavski armadi, da bi odganjal »bele«. Torej — zadeva je zrela za sodbo. Če gre za popolnoma pravovernega komu- nista in na drugi strani za komunista, ki je samo »redkvica«, se sodišče ne sme obotavljati. Proti svoji volji ločeni je bil — nič se ne izmišljujem — zavrnjen zaradi izizzivanja!

Večkrat sem si dal prevesti to besedo: pa je bila prav to: izizzivanje.

»Res, gospod,« mi je zagrnila na uho mala ruska spremljevalka, »ne najdem boljšega izraza. Provakajia...«

Tistega dne sem se spet vračal ves zbezan v mislih, da nikoli ne bom doumel ne Sovjetov, ne novega zakonika, ne ruske duše.

VII.

Blagor tatovom.

Ko pišem, mi je večkrat tako, kakor bi bralca žutil pred seboj. Nezaupnega, sovražnega ali eno- stavno posmehljivega. Takrat piše krepkeje pri- tistne pero, kot da bi ga kdo držal za gumb suk- njice, češ:

27

»Brž povej, kaj misliš!«

Zares čutim ga pred svojo mizo. Ni mi treba dvigniti glavo, itak dobro vem, kaj mi bo rekel:

»Tako torej! Ves čas svojega tamkajšnjega bi- vanja nisi niti enkrat naletel na srečne ljudi, na svobodna bitja? Niti na enega samega?«

»No pa! Videl sem jih. Celo več tisoč hkrati — toda v ječi.«

Tisti nevidni človek pa se bo raztogotil in mi oporekal: »Ali me imaš za tako neumnega?« Pa je le res. Kaj bi si izmišljal? Resnica je močnejša od mene.

Ponavljam, da sem v SSSR naletel na spošto- vanja in v vseh ozirih zavidanja vredne ljudi. Ti izvoljenci so bili kaznjenci po splošnem pravu.

Ne razumete? Saj tudi jaz nisem zlepa. Če ho- čete dobiti malo pojma, je najbolje, če si najamete voz in se odpeljete v Boljševo, pet in dvajset kilo- metrov od Moskve v smeri proti Jaroslavu.

To je velika vas sredi gozdov, bolj bogata in vesela kot druge, z lepimi ulicami, pravimi ulica- mi s pločniki ob straneh, kakršnih nima noben kol- hoz, in z vrstami vil v vrtovih in prostranimi igriščih.

Po dolgem času se čutiš sproščenega, ko ne vidiš niti stražnikov niti vojakov. Ne čepie z rde- čimi ali zelenimi trakovi. Ne stražnje. Ne pušk. Smo pač v vzorni kaznilnici, kjer se jetniki vladajo sami, brez kaknega nadzorstva. Tule tu na primer, ki igra na harmoniko, je posilil svojo sestro in jo kmalu potem ubil. Dečko, ki me bo vodil, je bil že trikrat kaznovan zaradi tavnine. Čeden fant, kljub temu. Nizko čelo, ploščat nos in laneni lasje — pravi Rus. Da bo podoba še bolj popolna, nosi pristno narodno srajko, ki se zapenja ob strani.

Pisateljša smo napravili iz njega,« mi je raz- lagal neki uslužbenec, ki se ga nisem mogel izne- biti. »Njegove verzje prinaša »Večerna Moskva«.

»Toliko bolje, imenoval ga bom kar »drugi so- brat«. Mislim, da ga to ne bo dražilo.«

Vse popoldne mi je bil ta Nikolaj Pičugin naj- bolj prijeten vodnik. Da bi mi pokazal svojo naklo-

njenost, mi je ob odhodu podaril nekaj svojih pe- smi, ki jih nameravam ob priliki objaviti.

»Si srečen tukaj, tovariš?«

Če bi vi videli ta otroški smehljaj! Te živo- modre oči, ki jih je zdaj pa zdaj uprl kvišku! V njih je bilo zadovoljstvo in sreča.

»O, seveda, državljani. V resnici si ne morem želeli boljšega. Priletno mater in sestro, ki v Mo- skvi nista mogli dobiti primerne stanovanja, sem povabil k sebi. Živimo pravo družinsko živ- ljenje.«

Rečem vam — zelo čedno stanovanje imajo. Ko sem bil povabljen pod početno streho, sem mu čestital k lepi ureditvi. Nekaj fotografij, lesorezov in celo knjig. V umazanih delavskih stanovanjih nisem videl nič podobnega.

»Oh, to se pa niti primerjati ne da,« me je po- nosno podražil.

Tovariš Dzeržinski, ustanovitelj Boljševega, za svojih živih dni predsednik Čeke, je bil mnenja, da se mora družba najprej pobrigati za zločince. Pustimo mu zasluge in se čudimo usodi, ki je ho- tela, da so prvi spomeniki temu policaju in njego- vim okrvavljenim rokam postavili kaznjenci.

»Deržinskemu — hvalažni morilec.«

bi morali vdolbeti v podstavek. Tega pa ne bodo nikdar napravili, kajti tukaj ni več ne morilec, ne tatov, tu so le »občane«, člani zadrage Boljševe. Nobena stvar v SSSR me ni bolj iznenadila. To je »bodobno burki in evangeliju hkrati, Tolstoju in kralju Ubu... Kako je mogel Bernard Shaw obis- kati Boljševo in ni počil od smeha? Gotovo je po- stal soliden človek. Ali pa se je postaral.

Nočem se norčevati iz pobojševalne vrednosti našega kazenskega sistema; še nikdar ni niti enega samega kaznjence privedel na pravo pot. Ko pa sem tu hodil iz slavnostne dvorane na igrišče, od ribnika v kino, sem se vpraševal, ali more boljša hrana, glasba in tenis napraviti iz sleparja tanko- vestnega človeka in iz morileca krotkega.

Drobne novice

Koledar

Cetrtek, 17. febr.: Frančišek Kle, mučenec; Gregorij X. papež.
Petek, 18. febr.: Simeon, škof mučenec; Flavijan, škof.

Osebnosti

— Promocija. V sredo, 16. t. m. je bil promoviran na univerzi v Zagrebu za doktorja vsega zdravstva g. Viktor Volčjak iz Virmas pri Skotji Lok. Čestitamo!

— Diplomirani so bili na pravni fakulteti univerze v Ljubljani gg. Jeglič Joža iz Seč, Vodopija Janko iz Ljubljane, Kostanjevec Bogomir iz Nove vasi, Pezdevšek Karel iz Maribora, Jevšek Vladimir iz Kranja, Krže Ivan iz Ribnice. Čestitamo!

— Poročil se je pri Sv. Juriju ob Taboru gospod Ivan Lesjak, pristav okrajnega glavarstva v Kninu, z gđc. Apat Katarino iz Ponorja. Bilo srečno.

— Pri ljudeh višje starosti, ki trpe na nerednem čiščenju, nudi pogosto naravna »Franz-Josefova« grenka voda, zaužita skozi osem dni dnevno po 3—4 kozarce, zaželeno odprtje in s tem trajno polajšanje. Zahtevajte povsod »Franz-Josefovo« vodo.
Reg. po min. soc. pol. in n. zdr. S-br. 15.485. 25. V. 35.

— Velika noč v Rimu bo letos izredno slovesna. Sv. oče Pij XI. bo proglasil v cerkvi sv. Petra na velikonočno nedeljo tri nove svetnike. Med njimi tudi enega Slovana. Za to priliko pripravila na željo nekaterih reflektantov Prosvetna zveza potovanje v Rim in Neapelj. Odhod iz Ljubljane dne 13. aprila ob 17.07. prihod v Firenzo 14. aprila ob 4.14, po zajtrku ogled mesta z avtom, nato si ogledajo izletniški znamenite galerije slik, po kosilu nadaljujejo vožnjo v Rim, kamor pridejo 14. aprila ob 19.40. V Rimu je preskrbljeno za udobno stanovanje in popolno hrano. Na veliki petek, 15. aprila, si ogledajo dopoldne cerkev sv. Petra in vatikanske muzeje, popoldne pa z avtom obiščejo Marijo Snežno, Lateran, sv. stopnice, sv. jeruzalemski križ, kolosej in Forum romanum. 14. aprila pohitijo jutraj v katedralo, nato obiščejo cerkev sv. Pavla, sv. Cecilijo, narodni muzej; popoldne po kosilu si ogled novega Rima, Mussolinijevega foruma itd. Na veliko nedeljo ob 8 jutraj pristopujejo slovesnemu vходу papeža Pija XI. v krasno razsvetljeno cerkev sv. Petra, navzoči bodo pri obredih kanonizacije treh svetnikov. Popoldne po kosilu pa je izlet v Frascati in Lago Albano; zvečer ob 20.15 odhod v Neapelj, kamor pridejo ob 23. V Neaplju prenočijo, zajtrkujejo, nato si ogledajo glavne znamenitosti mesta kot akvarij, popoldne pa se dvignejo z žično železnico na vrh Vezuva k žrelo ognjenika. Zvečer si ogledajo krasno razsvetljeno mesto, zlasti pristanke St. Lucia, in naslednji dan, 19. aprila jutraj ob pol 7 zapustijo Neapelj ter se popeljejo v Benetke, kamor pridejo ob 18 zvečer. V Benetkah po večerji vožnja po Canal Grande, nato ogled Markovega trga, nakar se podajo izletniki k poletju. Odhod iz Benetk 20. aprila jutraj ob 6.15, prihod v Ljubljano isti dan ob 12.59. Ker je rok kratak in je že nekaj priglasičencev, število izletnikov pa je omejeno na največ 20 oseb, se sprejemajo prijave do 1. marca. Podrobna pojasnila daje Prosvetna zveza, Miklošičeva c. 7.

V predpustu naj se vsak zabava!

DUNAJSKE MELODIJE

Das Wiener Flakertied
Leo Slezak v svoji najboljši vlogi kot zadnji dunajski izvozeček; Lizzi Holzschuh - Rudolf Carl

in ogleda veselo R. Stolzovo opereto vedrega humorja, sladke muzike in priljubljene dunajske domačnosti. Smeh od začetka do konca!

Danes ob 19.15 in 21. uri.
KINO UNION Telefon 22.21

60 letnico ljudske šole bodo letos praznovali v Studencu pri Sevnici. Priprave za proslavo so že v teku.

— Prepovedan tisk. Službene novine št. 34 objavljajo, da je državno pravdnštvo v Zagrebu prepovedalo prodajati in razširjati št. 1-2 lista »Hrvatski namještenci«, ki izhajajo v Zagrebu.

— V Službenem listu kraljevske banke uprave dravske banovine od 16. t. m. je objavljen »Pravilnik o plesnih šolah« dalje »Odločba o spremembi odst. 1. člena 24. pravil o tarife, »Tarifa, po kateri se plačujejo tiskovni stroški pri tiskanju službenih in zasebnih objav v »Službenih novinah«, »Podaljšava trg. in kompenzacijskega sporazuma z Grčijo« in »Odločba o ocarinjenju in plačevanju blaga, uvoženega s poštnimi pošiljkami«.

Oglejte si dva fotoaparata v Jugoslovanski knjigarni, Pred škofijo 5 v Ljubljani. (Zrebanje bo dne 24. t. m.)

— Posavska podružnica Slov. plan. društva ima svoj redni letni občni zbor dne 27. t. m. ob 10 v hotelu Juvancič na Zid. mostu. Poleg običajnega dnevnega reda so volitve odbora.

— Tatica iz navade. Marička Glavičeva z Jesenic je tatica iz navade. Stara je dobrih 34 let, pa ima že v registrih zapisanih 20 kazni zaradi večjih ali manjših tatvin. Skvarila jo je slaba družba. Leta 1923 je pričela svojo tatvinsko kariero. V Cigliani pri Skofljici je 24. decembra lani neki Uršuli Dreškovi izmaknila na prav prebrisan način znesek 130 din. Pa so jo že čez nekaj ur škofljski orožniki prijeli. Pred malim senatom je Glavičeva tatvino prostodušno priznala. Zaradi 130 din je dobila 8 mesecev strogega zapora. Prosila je senat, da jo pošljejo v Begunje.

— Zaprtje vpliva na organizem. Preizkušeno sredstvo za odvajanje, ki deluje zanesljivo in ima prijeten okus, je DARMOL. — Ogl. reg. S. Br. 15244/13. VII. 1936.

— Za 5 krvavic — 4 mesece. Janez Gabrovec, 63-letni vdovec, prej posestnik, sedaj nesrečen preužitkar. Mož je sivolas, hodi vedno okrog. Na stara leta je začel kramati in berati. Posesniki Jožefi Šušteršičevi v Vižmarjih je 9. jan. letos opoldne izmaknil iz podstrešne shrambe 5 krvavic in 1 rjuho. Vse je pobasal v svojo beraško malho in se skušal izmuzati neopažen iz hiše. Zapazila ga je gospodinja. Janez je bil že 22 krat kaznovan, 11 krat zaradi večjih ali manjših tatvin. Mali senat ga je včeraj zaradi 5 krvavic in rjuhe obsodil na 4 mesece strogega zapora. Janez je godrnjaje kazni sprejel.

— Nesreča v gozdu. Iz St. Vida pri Stični nam poročajo: Posesnikov sv. Jožef Gliha je podiral v gozdu les za zgradbo novega doma galske čete v Velikem Gabru. Pri tem mu je emrskov hloč zlomil nogo. Preneljali so ga v ljubljansko bolnišnico.

— Belgijsko poslaništvo v Belgradu, ki je obveščeno o poslovanju nekega podjetja oziroma razstave v Bruslju pod naslovom »Exposition Internationale d'Echantillons«, organizirane od »Diabolo-Club« v Bruslju (Galerie de la Reine), smatra za potrebno opozoriti tverde na dejstvo, da mu to podjetje ni poznano. Nagrade, kolajne in diplome, ki jih podeljuje to podjetje tverdkam-razstavljalcem, nimajo vrednosti.

Oglejte si veliko izbiro čevljev, določenih za nagradno žrebanje »Slovenca«, pri tvrdki Peko; Ljubljana, Tyrševa c. 11. (Žrebanje bo 24. t. m.)

— Zrtv pretepa. V nedeljo, dne 13. t. m. so prejel fantje, ki delajo na apnenci v Predstrugah pri Dobrepoljah, dno, drugo, so se jim pa priključili iz gostilniške sobe, ga je nekdo pred vrati prikal ter mu zadal z nožem več centimetrov globoko in dolgo rano na nadlakti desne roke. Strnad je vee okrvavljen moral iskati zdravniške pomoči. Orožniki so že na sledi za napadalec. Nekoliko kasneje pa se je žulo v Vidnu huronsko vplite, prerakanje in preklinjanje. Med tem prepripiro je bilo tudi izstreljenih več strelav iz samokresa, ki so pa k sreči zgrešili svoj cilj. Vsi ti nočni razgrajbi bi zaslužili obzvalno kazni.

— Rejec malih živali, številka za februar, prinaša vse polno zanimivega gradiva, kot na pr.: Našim perutinarjem k novemu letu 1938, I. drž. razstava malih živali v Belgradu, Krmite perutnino enotno in poceni. Urška, mala perutninarica, pripoveduje sosedovi Micki... Belgijski ali nemški orjak. Negovanje angorskega kunca, Kunčjeja reja. gnojščice. Prasičjeje malega človeka. Navodila v mesecu februarju. Naše gospodinjice (ovratnik iz angorske preje, golobja julia), Soncu nasproti, Društvene vesti, Drobiž, Razgled po tujem svetu, Književnost, Saljivke itd. Posebno zanimiv je razpis nagrad za naročnike lista v denarnem znesku 1000 dinarjev, poleg ostalih 299 daril. Celoletna naročnina je 30 din in se naroči pri Zvezi društev rejcev malih živali, Ljubljana, Karunova ul. 10.

— Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzemite jutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz-Josef grenčice«.

Ljubljana

Cetrtek, dne 17. februarja 1938

Gledališče

Drama: Cetrtek, 17. febr.: »Bela bolezen«. Red Cetrtek. — Petek, 18. febr.: Zaprtje. — Sobota, 19. febr.: Ob 15: »Snežgled«. Izven. Globoko znizane cene od 14 din navzdol. — Nedelja, 20. febr.: Ob 15: »Simkovic«. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol. — Ob 20: »Velika puntarija«. Premiera. Premierski abonma.

Opera: Cetrtek, 17. febr.: »Madame Butterfly«. Izven. Gostuje ga. Zlata Gjurgjenac. Znižane cene od 30 din navzdol. — Petek, 18. febr.: Zaprtje. — Sobota, 19. febr.: »Traviata«. Izven. Gostuje ga. Zlata Gjurgjenac. Znižane cene od 30 din navzdol.

Najnovejša praviljična senzacija za staro in mlado!

9 velikih risanih in barvnatih filmov:

Slavni mornar Popaj in drugi...

Danes ob 16., 19.15 in 21.15 uri

KINO MATICA — Telefon 21-24

nju, ravnatelj Pokojniškega zavoda g. dr. Janko Vrančič. Šele ob njegovih izjavah se je poslušalec zavedel vseh težkoč, ki jih je bilo treba premagati, da se je pokojniško zavarovanje namenečev razširilo na vso državo, obenem pa ohranila samostojnost našega Pokojniškega zavoda za Slovenijo in Dalmacijo. Prva nevarnost je bila, da bi posebno pokojniško zavarovanje namenečev sploh prenehalo in se stopilo z delavskim ter se z njim izenačilo. Ko je bil ta načrt, ki je pomenil za namenečence ogromno škodo, preprečen, so se našli ljudje, ki so zagovarjali enotno vodstvo obeh zavarovanj, čes, da bi pocenišlo upravo, kar pa je čisto fiktivno, ker bi se sprilo velike razlike med obema zavarovanjema nasprotno le podražila; pa tudi tehnično je ta stvar neizvedljiva. Vsi centralizacijski načrti in poskuški so sprilo tehtnosti argumentov za samoupravno rešitev tega vevlažnega vprašanja propadli in sedanja vlada je pokazala dovolj umevanja in socialnega smisla, da je pristala na edino pravilno rešitev, ki se je januarja t. l. uzakonila. Treba je še popraviti določbo, ki območja ljubljanskega PZ izločuje Dubrovnik, ker bi to onemogočilo pravilno rešitev pokojniških zadev z ozirom na pravice in dolžnosti, izvirajoče iz zavarovanja pod bivšo monarhijo, in je ta korektura baje že sklenjena in novelirana. Polem ko je predavatelj pojasnil še nova vprašanja, ki jih bo v zvezi z novim zakonom treba pravilno rešiti — predvsem pokojniško zavarovanje trgovskih pomočnikov — je predsednik ljubljanskega kluba dr. Fr. Windischer zaključil lepo uspešno večer s polnim priznavanjem in zahvalo g. predavatelja za temeljitost in izrpnost, s katero je pojasnil ta socialopolitično tako dalekosežni problem. Kakor slišimo, se nam v okviru ljubljanskega kluba obeta še več zelo aktualnih in zanimivih predavanj.

Slovo železničarjev

od ravnatelja dr. Faturja

Nedavno je bila v vodstvu ljubljanskega železniškega ravnateljstva izvršena važna sprememba in sicer z upokojitvijo vrhovnega šefa te železniške naprave, ravnatelja dr. Aleksandra Faturja.

Upokojeni ravnatelj dr. Fatur je bil v železniški službi mnogo čez dobo, ki jo določa zakon, in je posebno v zadnjih 15 letih zavzemal najvišje službene položaje pri naših železnica. Od 1. februarja 1936 je bil na odgovornem mestu železniškega ravnatelja v Ljubljani. Gospod dr. Fatur se je ves čas svojega službovanja odlikoval po veliki nepristranosti in nepopustljivi pravčnosti ter si je zato med vsemi železničarskimi sloji pridobil mnogo, mnogo prijateljev.

Vse te vrline g. ravnatelja so dale železničarskim strokovnim organizacijam in sploh vsemu osebju povod, da so mu sklenili prirediti poseben poslovilni večer, na katerem bodo lahko še nekaj uric preživeli v njegovi družbi in mu še enkrat v slovo stisnili roko. Ta poslovilna prireditev bo v soboto, 19. t. m., ob 20 v Ljubljani v dvorani na Taboru. Dostop na prireditev ima vsakdo z rodinjo.

Kakor vse železničarske prireditve, bo gotovo tudi poslovilni večer za spoštovanega g. ravnatelja dr. Faturja potekel v najbolj prijetnem razpoloženju.

Oglejte si lepo garnituro loncev pri tvrdki Stupica; Gosposvetska c., Ljubljana. (Nagradno žrebanje bo dne 24. t. m.)

1 Odbor Glasbene Matice ljubljanske je za prihodnjo dveletno dobo v glavnem sestavljen kakor sledi: predsednik dr. Vladimir Ravnhar, njegov namestnik dr. Janko Zirovnik, tajnik Pečenko Silvan, tajnikov namestnik Zepič Ludevit, blagajnik in gospodar Pertot Avgust, njegov namestnik ravnatelj Gruđen.

1 Občni zbor Lovskega društva Ljubljana bo drevi ob 8 v restavraciji »Zvezda«. — Odbor

1 Valentinov sneg. Sv. Valentin je že v poneledek z neba poslal nekaj snežink, ki so se po zraku lovile kakor izgubljene ali pa so bile najbrž poizvedovalke, kako bi zemljani sprejeli nov sneg. V torek je pričelo snežiti in čez noč do jutra je bila že vsa ravan pobeljena z novo snežno plastjo. Včeraj je neprestano snežilo v gostih, nekoliko južnih kosmih. Od 30. januarja pa do ponedeljka smo imeli prav lepe, suhe in mestoma sončne dneve.

KINO KODELJEVO

Telefon 41 64

Od petka dalje predvajamo največji film letošnje sezone

Kirchfeldski župnik

Pri vseh predstavah razen v nedeljo ob 1/2 11 in 15 dva filma naenkrat. Cene od Din 8 — navzdol. Predstave vsak dan ob 17 in 20.

Samo štiri dni!

Samo štiri dni!

1 Dobava živil. Podpisana uprava opozarja vse zainteresirane na »Razpis« raznih dobav živil, ki je izšel v »Službenem listu kr. ban. uprave z dne 16. februarja 1938. — Uprava Delavskega doma, Bleiweisova c. štev. 19 v Ljubljani.

Oglejte si tri žepne ure znamke »Omega«, »Omiko« in »Iko«, in dve sobni uri pri tvrdki H. Suttner, Ljubljana, Prešernova ul. (Zrebanje bo dne 24. t. m.)

1 Mnoge dražbe razpisane za marec. Na okrajnem sodišču je za marec razpisanih 13 dražb raznih vil, hiš, posestev s celotnimi gospodarstvi. Cenilna vrednost vseh nepremičnin, ki pridejo na dražbo, je bila določena celotno na 1.891.736, najnižji ponudek pa na 1.495.683 din. V mestu samem pridejo na dražbo samo 3 nepremičnine, cenjene na 585.071 din. Najnižji ponudek je za nje določen na 463.639 din. Lani je bilo predlaganih 735, predanekim 755 realnih eksekucij, ko so se prisilnim potom vključevale različne terjatve, zlasti neplačani davki in prispevki OUZD. Tudi mestna občina se je na hiše vključevala z eksekucijo zaradi vodarine in kanalske pristojbine. Prisilnih dražb je bilo lani predlaganih 261, predlanskim 270. Na dražbi sta bili lani prodani 102 nepremičnini, predlanskim 124.

Maribor

m Skupni sestanek mariborskih fantovskih odsekov bo v nedeljo dopoldne ob pol 11 v dvorani na Aleksandrovi cesti 6. Na sporedu so pevške točke, deklamacije in govor dr. Jeraja.

m Zadnji poskus za zgraditev pohorske železnice se bo izvršil sedaj. Snoči je bila pri Povodniku seja upravnega in nadzornega odbora zadruge »Pohorska železnica«, na kateri so sklenili, da se obnovi akcija za to zgradbo, in sicer na ta način, da se pošljejo raznim gospodarskim ustanovam in zasebnikom lepi prospekti za pohorsko železnico z barvano sliko. Obenem se bo v obeh mariborskih kinih predvajala reklama za vpis deležev. Iz uspehov te akcije se bo videlo, da li še obstaja zanimanje za gradnjo pohorske železnice. Če bo odziv slab, bo zadruga likvidirala in načrti s pohorsko železnico bodo definitivno pokopani.

m Kdo ima prav? Pred kratkim smo poročali, da je izginila iz Maribora 10-letna Stanislava Lorbekova. Njeni sorodniki iz Gorišnice, h katerim se je zatekla, so jo spravili zopet nazaj v Maribor. Sedaj pa si lastijo zasluge za njeno vrnitev kar trije časopisi: »Jutro«, »Večernik« in »Maribor« Zeitung. Vsi trije namreč v posebnih noticah ugotavljajo, da so jo sorodniki vrnili nazaj v Maribor materi samo zaradi tega, ker so čitali vest o njenem begu v njihovem časopisu. Mariborčani se sedaj izprašujejo, kdo od teh ima prav?

m Krucije v Mariboru. Dobro znana tolovajstva Kruceev na Murskem polju še med narodom niso pozabljena. Da boste videli zlobo, zločin in tudi kazni Kruceev, pridite pogledat v Maribor, kjer igra Ljudski oder to igro v 5 dejanjih v soboto, 19. t. m. ob 20 ter v nedeljo, 20. t. m. ob 17. Vstopnice se dobijo v predprodaji.

m V Ljudski univerzi bo drevi in jutri (v petek) nadaljevanje antropološkega cikla. O najvažnejših antropoloških vprašanjih bo predaval naš znani starokovnjak univ. doc. dr. B. Škerlj iz Ljubljane.

m Za elektrifikacijo Vrbanove ulice. Najlepša promenadna cesta, ki pelje iz mesta v okolico, jo Vrbanova ulica, ki pa žal ni elektrificirana od tam naprej, kjer se pričenja dvoreden mostanjen. Potrebno bi bilo, da bi jo občina razsvetlila od kolonije novih vil pa do meje kamniške občine.

m Kdor bi pomladi zidal, bi poceni zidal. V februarju so se po navadi vsako leto odpirali obeti za pomladno gradbeno sezono. Za letošnjo pomlad pa so ti obeti kaj slabi. Dokončavale se bodo samo lanske jesen začete zgradbe, dočim ni na mestnem gradbenem uradu do sedaj vloženo še nobene prošnje za novo stavbo. Kaže, da bo edino mestna občina, ki bo z regulacijo Glavnega trga vršila na pomlad večje gradbeno delo. Ker bo zaradi pomanjkanja dela na pomlad zavladala med gradbenimi podjetniki velika konkurenca, bi oni, ki bi letos pomladi zidal, poceni zidal.

m Umrla je v bolnišnici v Ormožu soproga skupinovodje drž. žel. ga. Ana Regoršek, stara 55 let. Blago ženo bodo prepeljali v Maribor, kjer bo položena k večnemu počitku. Svetila ji večna luč!

m Strel v mlinu. Pri prešajanju olja v Torkovi pri Sv. Benediktu se je pripetila usodna nesreča. Kadar prejšajo olje, se zberejo fantje in moške v mlinu in tako sta prišla tudi 39-letni posestnik Ivan Vrbanjak iz Troikove ter 18-letni Marjan Božič od Sv. Treh kraljev. Božič je imel s seboj nabito pištolo, katero je pregledoval. Naenkrat pa se je orožje sprožilo in strel je zadel Vrbanjaka v trebuh. Ker je bila pištola nabita s šibrami, so mu razsekale drobceve ter so ga nezavestnega in še malo živega pripeljali včeraj jutraj v mariborsko bolnišnico. Ni veliko upanja, da bi revež ostal pri življenju.

m Licitacija za oddajo kantine v vojašnici vojvode Mišiča v zakup se vrši dne 1. marca ob 1 v omenjeni vojašnici. Pogoji so razvidni v pisarni vojašnice vojvode Mišiča.

m Usoden padeč s podstrešja. Pri Sv. Križu nad Mariborom se je nevarno ponesrečil 60-letni posestnik Alojz Hlade. Ko je šel na podstrešje, mu je na stopnicah spodrsnilo pa si je pri padcu zlomil medenico. Prepeljali so ga v mariborsko bolnišnico.

Gledališče

Cetrtek, 17. febr. ob 20: Veronika Deseniška. Red D.

Petek, 18. febr.: Zaprtje.
Sobota, 19. febr. ob 20: Revizor. — Zadnjič. Globoko znizane cene.

Ptuj

Redna javna seja mestnega sveta bo drevi ob šestih v dvorani mestne posvetovalnice. Glavna točka dnevnega reda je proračun za leto 1938-1939. Za javno sejo bo sledila tajna seja.

Ljudska univerza. Drevi ob 8 predava profesor Jan. Sedivy: Kako rešujejo Čehi manjšinski problem.

Zagorje

Proračun zagorske občine je bil te dni razgrnjen občanom na vpogled. Proračun izkazuje skoraj 1 milijon 400 tisoč dinarjev prejemkov in prav toliko izdatkov. Od tega dne med drugim okrog 20% za naše solstvo, 20% za socialno skrbstvo, 14% za vseobsejne izdatke, dočim gre 41% za ostale nujne občinske potrebe. V veliko breme je občini stari dolg v znesku tri četrtilijona dinarjev, ki ga mora amortizirati z rednimi odplačili in ki datira še iz za gradnje vodovoda. Iz prednjih zaokroženih števil in podatkov je razvidno, da Zagorjani še ne bomo tako kmalu na zeleni vejei in da ima sedanja uprava res težko stališče pri odmerjanju doklad. S skrajno štednjo pa ji je vendar uspelo znižati doklade napram lanskemu letu vsaj za 5%, zakar ji gre vsa pohvala.

Z investicijami, ki jih je namerjala T.P.D. vložiti v rudnik na Lokah, menda ne bo nič! To pa je zaradi pretirane zahteve za potrebno zemljišče, za katero zahteva lastnica menda kar 750.000 dinarjev. Nismo proti temu, da rudnik poštno plača, kar potrebuje, toda postaviti pri tej kupitji, ki bi bila koristna za vse Zagorje in okolico, tako pretirano vsoto, je pa le malo preveč. To poročamo samo kot kronisti v vednost našim delavskim slojem. Priprani pa smo, da se bo vsa zadeva le še uredila.

Iz naših organizacij

Prosvetno društvo Rakek uprizaro dne 20. in 27. februarja narodno veseligr »Micki je treba moza«.

Obnova našega združništva

Uspeh naših voditeljev

Zapostavljanje v prejšnjih časih

Poučen zgled iz zgodovine

Tri zlate deklice

Predstave ob 16., 19.15 in 21.15 uri.

Vrednostni papirji

Dunaj. Poslovanje je bilo mirno, vendar je bila tendenca prijazna. V kulisi so bili začeti tečaji nad večerajnjimi, znatneje so narasle prioritetne bivše Južne železnice in Semperit, popustila sta Steg in Siemens. V zgradbi so bili tečaji tudi pretežno višji, posebno so narasli montanski in pivovarski papirji, popustile pa med drugimi tudi delnice Kranske industrijske: — Zaključni tečaji: Donavsko-savsko-jadranske obveznice 58.45, avstrijske stavbine srečke 17.60; delnice: Creditanstalt-Bankverein 297, Narodna banka 168.50, Steg 20.90, Siemens-Schuckert 150.75, Stewag 29.75, Magnesia 87, Trboveljska 25.50, Alpine 36.75, Steyr-Daimler-Puch 222.50, Semperit 85.70.

Žitni trg

Novi Sad. Pšenica srem. 177—179, ban. 171—180. Ostala pšenica neizpremenjena. — Ječmen bč. srem. 62—64 kg 140—142½. Tendencija slaba. — Promet srednji.

Živina

Ljubljanski sejem dne 16. februarja 1958.
Na sejemu je bilo prigranah (v oklepajih število prodanih glav): 156 (16) konj, 52 (18) volov, 58 (4) krav, 7 (5) telet in 56 (52) prašičkov za rejo. Dogon je bil zaradi slabega vremena majhen. Cene so ostale neizpremenjene naslednje: voli I. 5,25—5,75, II. 4,50—5, III. 5,75—4,75; kravo debele 4—5,25, klobasarice 2,25—3,50, teleta ? do 8 din za kg žive teže; prašički za rejo 100—180 dinarjev za komad; konji po kakovosti in velikosti 400—3.500 din za komad. Pripomniti je treba da prvovrstnih volov na sejmu ni bilo.

Cene živini in kmetijskim pridelkom na sejo
5,25, III. 4,75, telice I. 5,50, II. 5, III. 4,75, krave
I. 5, II. 4,75, III. 4,50, teleta I. 7, II. 6, prašiči hr-
vatski špeharji 10,25, pršutarji 7,50 din za 1 kg
žive teže. — Goveje meso I. prednji del 10, zadnji
del 12, II. prednji del 10, zadnji del 11, III. pred-
nji del 9; slanina 16, svinjska mas 118, čisti me-
22, neoparna volna 10, oprana volna 21—25, goveje
surove kože 12 telečje surove kože 14, svinjske su-
rove kože 10 din za 1 kg. — Pšenica 225, ječmen
200, rž 225, oves 200, koruza 140, fižol 200, krom-
pir 80, lucerna 1800, seno 60—70, slama 50, jabolka
I. 200—300, II. 150—200, III. 150, češnje suhe I.
1200, II. 1110, III. 900, pšenična moka 350, koruzna
moka 200, ajdova moka 400, ržena moka 300 din
za 100 kg.

Poročilo o trgovskem prometu na sejmu v Kranju dne 14. februarja. Na sejem je bilo prikazanih 72 volov, 36 krav, 10 telet, 2 junici in 2 bika. Pripeljanih je bilo tudi 35 svinj in 33 prašičev. Prodanih pa je bilo 61 volov, 27 krav, 10 telet, 2 junici, 2 bika, 10 svinj in 25 prašičev. V inozemstvo ni bilo prodana nobena živina.

Zivinski sejem v Kamniku 8. februarja: Vole so prodajali 4—5,25, krave 3,50—5, junce in telice 4—5, teleta 6,50, debele svinje 6,50—7,50 din za 1 kg žive teže. — Konji lahki 4000—6000 din za komad. — Mladi pujski do 10 tednov stari 250 do 280 din za komad. — Doga na sejem je bil dober, a kupčija slaba.

Zivinski sejem v Mengšu 9. februarja: Cene so bile naslednje: Voli II. 4,50—5,50, krave III. 3,50 do 4, junci in telice II. 4—5, teleta 6—6,50, debele svinje 6,50—7,50 din za 1 kg žive teže.

Svinjski sejem v Ptuj dne 9. februarja. Mlade prasce so prodajali od 60 do 135 din za komad. Pršutarji od 6.25 do 7 din, debele svinje od 7.50 do 8 din in plemenske svinje od 5.75 do 6.25 din za kg žive teže.

Ženske, ki izdajajo milijone za svojo obleko

Noben pameten človek ne nasprotuje, če se kdo hoče lepo oblačiti, kakor mu vелеva stan in stanovska dolžnost. Vendar pa mora vsak krščanski človek odločno obsojati, da se še dandanes, ko je toliko revščine in bede na svetu, oblačijo z velikim razkošjem ter za take stvari izdajajo milijone. Kako malo kršćanstva je v tako imenovani bogati družbi, nam najbolje dokazuje pisanje dunajskega lista »Telegraf«, ki je v zadnji številki lanskega leta poročal o tej zadevi:

»Pred kratkim je londonsko konkurzno sodišče obravnavalo zadevo ločene žene lady Muriel Bowden, ki ima od svojega ločenega moža 1 milijon 200.000 dolarjev letnih dohodkov, pa pravi, da s tem denarjem ne more stanu primerno živeti, ker mora samo za svoje obleke vsako leto izdati en milijon dolarjev. Ta ženska, ki ne more živeti z 1 milijon 200.000 dolarji na leto, je seveda napravila v kratkem času čez 3 milijone dolarjev dolga.

V tej zvezi se sponinjamo, da so pred nekaj leti v Parizu priredili konkurenco najbolj oblačeni žensk na svetu. Iz te konkurence je izšlo 12 zmagovalk. Med to dvanaestorico jih je bilo nekaj, ki so imele svetovno sloveča imena. Takrat so ljudje radovedno spraševali, koliko neki taka ženska na leto izda za svoje obleke. Na to vprašanje je odgovorila tajnica ene izmed »zmagovalk«. Ta zmagovalka je bila žena ameriškega milijonarja, vendar njenega imena v liste niso dali. Torej ta tajnica je javnosti, svoji gospodnji v večjo čast in slavo, dale te podatke: Moja gospodinja vsako leto samo za obleko izda 49.336 dolarjev (2 milijona in pol dolarjev). Kako je to mogoče, bo kdo vprašal. Tajnica pravi, da je stvar docela enostavna.

Navaden človek misli, da so na svetu 4 letni časi in da si mora elegantna ženska štirikrat na leto nabaviti novo obleko. To pa ni res! Za tisti svet, iz katerega izhajajo najbolj oblačene ženske, je pet letnih časov, ali bolje rečeno, pet sezon. Prva se začne 15. septembra ter traja dva meseca. Za to prvo sezono si je Američanka nabavila te obleke: 12 večernih toalet za 3000 dolarjev, 8 toalet za dinere za 1300 dolarjev, 4 obleke za cocktail (ko se pije žganje) za 600 dolarjev, 8 popoldanskih oblek za 2300 dolarjev, 4 angleški kostumi za 600 dolarjev, 4 popoldanske obleke za 600 dolarjev, skupaj za to sezono oblek za 7300 dolarjev.

Druga sezona traja od 15. novembra do 15. januarja ter zahteva te nove obleke: 8 večernih toalet za 2300 dolarjev, 6 za dinere za 974 dolarjev, 4 popoldanske 450 dolarjev, 4 popoldanske 450 dolarjev, skupaj 4075 dolarjev.

Tretja sezona traja vso zimo, ko ameriški milijonarji hite na Florido v tamkajšnja kopališča. To je višek vsega leta, zato so tudi izdatki za ženske obleke sedaj najvišji. Taka ženska namreč potrebuje sedaj: 12 večernih oblek za 3000 dolarjev, 12 za dinere 1950 dolarjev, 4 za cocktail 600 dolarjev.

jev, 24 oblek za šport in za kopanje in sprehode ob morški obali za 1500 dolarjev, 8 dnevnih oblek 1200 dolarjev, 6 dopoldanskih za 900 dolarjev, skupaj vseh za 9150 dolarjev.

Cetrta sezona od 15. marca do 1. junija zahteva docela nove obleke in velja vse skupaj približno toliko, kolikor za prvo sezono, torej 7300 dolarjev.

Za zadnjo sezono pa je treba nakupiti le toliko, kolikor je treba izpolniti zalogo oblek do 15. septembra, kar stane le 500 dolarjev.

Tako samo po sebi tajnica vse to pripoveduje, da se človeku skoraj že smilijo te reve, ki imajo toliko skrbi. Pa s tem se ni vse končalo. Tisto leto je njena gospodinja izdala 3500 dolarjev za 75 parov čevljev, 288 dolarjev za 48 parov rokavic, ki so prišle naravnost iz Pariza, 208 dolarjev za nogavice, za perilo in druge take potrebščine za 1340 dolarjev, kar se tajnici zdi prava bagatela. Treba pa je dati še 3000 dolarjev za ročne torbice. Ker mora k vsakemu klobuku spadati primerna torbica in ima gospa 35 klobukov, mora biti tudi 35 torbic. Za žepne robčke in šale je šlo 1000 dolarjev. Ni pa tukaj naštetih izdatkov za dragocene kožuhe in plašče, ki jih tudi ne more pogrešati in ki jih je treba več, kakor potreba nanese. Vendar se da tudi to kupiti iz tistega skupnega letnega proračuna, ki znaša okoli 50.000 dolarjev na leto.

Poroka albanskega kralja v luči nevestinih sorodnikov

Teta neveste albanskega kralja je grofica Adela Apponyi, ki je nevesto spremljala v Tirano. Stara grofica se je vrnila v Budimpešto. Budimpeštanski dopisnik milanskega lista »Corriere della Sera« L. Morandi je imel priliko govoriti s sorodniki grofice Geraldine in kraljeve neveste ter je na svoja vprašanja dobil ta-le odgovor:

Albanska ustava priznava albanski kraljici iste pravice kakor vsaka druga evropska država. Albanija pozna le eno obliko sklepanja zakonske zveze, namreč civilno, medtem ko se verska poroka more skleniti v sporazumu med ženinom in nevesto. V sporazumu s kraljem Zogu mi je grofica Geraldina Apponyi dovolila sporočiti javnosti, da je v pogledu vere kralj kraljici zanjimel iste svobostine, ki jih ima vsak njegov državljani. Po albanskih postavah cerkvena poroka po katoliškem obredu nikakor ni prepovedana. Lahko pa še dodam, kar je veliki mohamedanski mufti izjavil na vprašanje sorodnika grofice Geraldine, kaj misli o morebitni katoliški poroki, kakršno žele nevestini sorodniki. Dejal je: »Albanski narod je bil pred turško vlado

krščanski. Zato mislim, da ne bo nasprotoval, če bi bil prihodnji prestolonaslednik katoliško kršćen.

Milanski list dostavlja temu poročilu še zagotovilo drugega sorodnika, ki je izrazil veselo zadovoljenje, da so se stvari tako zasukale in da je s tem doseženo soglasje med tiranskim dvorom in Sveto Stolico. Vendar Sveta Stolica še ni razglasila svoje dovoljenje, kar pa se zgodi v kratkem. To dovoljenje je vsekakor odvisno od kraljevega zagotovila, da bodo otroci njegove katoliške žene katoliško odgojeni.

Medtem ko so se sorodniki grofice Geraldine že vrnili v Budimpešto, je nevesta ostala še v Tirani, kjer se bo prihodnji teden preselila v prostore, ki jih ji je kralj dal na razpolago v kraljevi palači. Kralj je nevesti dal tudi dragocena darila, med njimi briljantni prstan, ki je vreden najmanj 10 milijonov lir. Člani albanske vlade nevesto že sedaj nazivljajo »Veličanstvo«. Katoliška poroka pa bo v začetku aprila. — Tako imenovani milanski list.

Štiri dni v ledeniški razpoki

Iz Ženeve poročajo: Že teden dni so pogrešali tri ženevske hribolazce, ki so šli na Mont Blanc. Znani gorski voditelj Lambert je vodil na goro mlado turistko Stagni ter njenega spremljevalca, ki pa njegovega imena ne povedo. Sedaj so po dolgem iskanju vse tri našli žive in jih rešili na varno.

Vsi trije pogrešani turisti so morali 4 dni in 4 noči prebiti 4000 metrov visoko v mali ledeniški razpoki, v katero so popadali. Medtem pa je zunaj nad njimi divjal ledeno mrzli vihar. Lamberta so našli že v nedeljo zvečer. Našla ga je ženevska reševalna ekspedicija, katere se je udeleževala tudi ženevska turistka Boulaz. Ponesrečence so reševalci izsledili tako, da so slučajno našli njihove smučke, ki so si jih bili odpeli, ko so plezali na takomimeno »Teufelsnadel«. Medtem so se ponesrečili, smučke pa so ostale spodaj. Lamberta so roke in noge nalahno ozeble. Prenesli so ga v bližnjo kočjo, kjer so ga pustili, da si vsak malo opomore, preden ga bodo nesli v dolino.

Tudi turistka Stagni in njen spremljevalec sta padla v razpoko ter sta morala v njej zmrznovati še eno noč več, saj so ju našli šele v ponedeljek zjutraj. Našla ju je druga pomožna ekspedicija iz Chamonixa, katero je almiral gdč. Boulaz. Ta gospodična, ki se je udeleževala vseh reševalnih del, je takoj potem, ko so v nedeljo našli Lamberta, s smučkami oddirjala v dolino, kjer je še istega večera organizirala drugo reševalno skupino. Gospodično Stagni so v ponedeljek zvečer že spravili v

Chamonix. Dekle je razmeroma le malo trpelo in ima le malenkostne ozeblino. Pač pa je moral njen spremljevalec ostati v koči, ker je preveč ozebel, da bi ga bili brez škode mogli takoj prenesti v dolino.

V splošnem pa se lahko reče, da je pravi čudež, kako so vsi trije malo ozebli, ko pa so cele 4 dni in noči morali prebiti v ledenikovem obzemu. Pač pa poročajo, da sta v tamkajšnjih planinah izginila dva druga smučarja. Ker je divjal velik vihar, ni verjetno, da bi ju našli še živa.

Zima divja po svetu

Po silnem zimskem viharju, ki je že preteklo soboto začel razsajati na Angleškem, moramo še poročati teledetajnosti:

Snežni zameti so bili tako veliki, da je kaj takega za Anglijo nekaj nenavadnega. To je bilo zlasti v notranjosti otoka. Na obali je divjalo morje, na morju pa so valovi premetavali ladje. V ponedeljek dopoldne je vihar vrgel na obrežje angleški parnik »Tartary«, ki je vozil iz Rotterdama v Hull. Vrglo ga je v skale na norfolški obali. Na pomoč je prihitelo reševalno moštvo iz Gorlestona, ki je moglo rešiti moštvo ponesrečene ladje šele po treh dneh poskusa.

Divlje vreme je povzročilo tudi smrt treh ljudi, kakor smo že včeraj poročali: V Birminghamu je ubilo neko žensko, na katero je vihar vrgel napisno tablo, katero je odtrgal od neke hiše. — V Tharstonu (grofija Norfolk) je vihar prelomil več dreves ali jih izruval. Eno tako drevo je padlo na cesto, ko je po njej ravno vozil neki voznik. Drevo je zadelo voznika in ga pri prči ubilo. V Tilburyju je med viharjem na reki Temzi vihar pograbil malo ladjico, na kateri je bil samo en mož posadke. Vihar je ladjico dvignil in prevrnil. Tisti mož posadke je utonil.

Pri kraju Horsey v grofiji Norfolk je vihar razdelal nesip tri milje na daleč. Skozi tako velikansko vrzel je drla silna morska voda, katero so



Silni pritisk ledenih plošč, ki jih je nanese voda na slapove Niagare, je podrl most čez slapove. Kakor pa nam kaže naša slika, je pritisk ledovja strl in zmečkal tudi hiše, ki so stale ob bregu reke. Hiše so stale blizu kraja Newton-Lewistone.



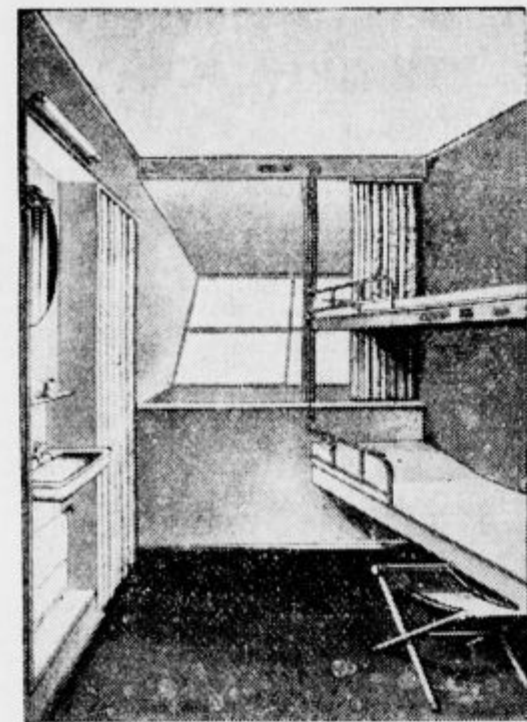
Francoski parnik »Baulez« (5874 ton) je vihar, ki je divjal v Severnem morju, vrgel na otok Juist, kjer ga sedaj rešujejo.

Požar na gregorijanskem vseučilišču

V ponedeljek ob 5 zjutraj je zaradi kratkega stika v transformatorski kabini gregorijanske univerze v Rimu nastal nevaren požar, zlasti zaradi tega, ker je blizu tam tudi plinska kabina ter je bila nevarnost eksplozije velikanska. Poklicani gasilci so morali s plinskimi maskami vdreti do ognja samega, nakar so mogli v eni uri odstraniti najhujšo nevarnost. Docela pa so požar pogasili šele čez več ur. Med gašenjem pa so rektor s profesorji in več duhovniki reševali nenadomesiljive knjige in druge umetniške dragocenosti, da ne bi zgorele, če bi gasilci ne mogli zadušiti požara. Škode je sedaj le 10.000 lir.

Nad 20 ljudi mrtvih v Kaliforniji

Medtem ko je zima začela divjati na Angleškem in Evropi s snežnimi viharji, so bili tudi v zahodni Ameriki velikanski nalivi, pomešani s snegom, ki ga je nosil vihar. Velike vode so tudi tamkaj raztrgale več nasipov, nakar je vodovod preplavilo 25.000 akrov obdelane kmečke zemlje. V okolici mesta San Jose je vihar polomil in izruval več ko 40.000 sadnih dreves. V teh silnih neurjih je bilo v Kaliforniji nad 20 ljudi mrtvih. Velike reke so začele naraščati in mesta ob teh rekah so deloma že pod vodo.



Takale bo notranjostina zunanje kabine v novem nemškem zrakoplovu, ki ga grade.



84. 58.

Ujeti

Cedric in Althenstane sta bila kmalu ujeta, vendar vsak drugače. Althenstane so namreč štirje korenjaki tako naglo zgrabili, da ni imel več časa potegniti svoje meče.

Cedric pa je naglo pograbil svoje kopje in ga tako zanesljivo vrgel v prvega napadalca, da ga je prebodel in prihlil na debel hrast. Nato je zgrabil svoj meč, vzpodbodel konja ter kakor besen udrihal po napadalcih. Ker je pa preveč besno mlatil, je zadel hrastovo vejo nad seboj. Meč se je tako zaril v les, da ga ni mogel dovolj urno izdreti. Preden ga je izdrl, so ga že imeli.

Ostanek popotnikov, ki jih je še prtljaga ovrnila in so izgubili ves pogum, je bil kmalu opravljen. Najprej so razorožili in povežali moške, nakar je bilo kaj lahko polastiti se še Juda in obeh žensk.



Mussolini je organiziral novo kolonialno policijo za Abesinijo.

Celje

c V. prosvetni večer Katoliškega prosvetnega društva v Celju bo v ponedeljek dne 21. t. m. Govoril bo o balkanski vojni g. dr. Vinko Šarabon iz Ljubljane.

c Družabni klub v Celju je te dni izročil blagajni mestne občine za pomožno akcijo mesta Celja v podporo brezposelnim 3019 din kot čisti dobiček svoje družabne prireditve. Že prej pa je Vincencijevi konferenci v Celju za podporo siromakov poklonil večjo množico živih. Nestrpnemu dopisniku »Delavske politike«, ki je v zadnjem času polnil predale svojega časopisa zaradi prireditve Družabnega kluba, svetujemo, da v bodoče naslavlja take opombe na svoje somišljenike, ki prav tako vsako leto prirejajo alične prireditve, ki pa do danes niti malo javnosti ni imela prilike, da bi zvedela, kako in v kakšne namene uporabljajo čisti dobiček.

KINO METROPOL

Danes prekrasno zgodovinsko delo — film KRONSKI BISERI

c Družabni klub v Celju se vsem, ki so kakorkoli pripravljeni ali sodelovali pri njegovi družabni prireditvi, najtopleje zahvaljuje.

c Sneg je že ves ponedeljek in torek naletal in odel pokrajino v snežno odejo. Večraj ga je bilo ponekod do pol metra. Na bližnjih celjskih hriboh so močni snežni zameti.

c Kolesarska nesreča. V Vrhovem pri Radečah je padel s kolesa 36 letni zidar Suligoj Ivan tako nesrečno, da si je zlomil levo roko v ramenu.

KINO UNION

predvaja danes ob 18.30 in 20.30 film GENERAL LING

c Zopet nesreča v rudniku v Zabukovcih. Ni še dolgo tega, ko smo poročali o nesreči v rudniku v Zabukovcih. V torek pa se je spet pripetila huda nesreča. Pri delu v rudniku je prišel med jamek vozička 38 letni rudar Goršek Stefan iz Migojnice pri Grižah. Jamska vozička sta stisnila uboga delavca ter mu zlomila desno nogo nad koleno. Gorska so takoj prepeljali v celjsko bolnišnico.

Ježica

Prosvetno društvo na Ježici priredi v dneh od 18. do 28. februarja v osnovni šoli socialni tečaj. Predavali bodo znani sociologi in poznavatelji socialnih problemov kakor gg. dr. Ahčin, Terseglav, dr. Gosar, Javornik in drugi. Predavanja bo vsak večer ob pol 8. Po vsakem predavanju bo razgovor o predmetu. Na to važno prireditve, ki je že lanske leto dosegla lep uspeh in polno priznanje, opozarjamo zlasti delavke sloje in vse druge, ki se zanimajo za težka vprašanja našega časa. Vabimo tudi okoliške vasi, da se teh predavanj udeležujejo, ker je naše društvo edino, ki prireja te vrste tečaja na deželi. Vstop je vsakomur prost. Pričetek tečaja bo v petek ob pol 8 zvečer. Predaval bo g. urednik Terseglav: Socialna gibanja naših dni. Nadaljnji epored je razviden iz prospektov. Vsi vljudno vabljeni!

Iz Legije koroških borcev

Te dni je bil redni letni občni zbor krajevnih organizacij Ljubljana. Udeležba je bila prav lepa. Občni zbor, ki so se ga udeležili tudi zastopniki glavnega odbora, je vodil predsednik krajevnih organizacij tov. Zupan Ciril. V svojem poročilu je prečital spomenico, ki jo je posebna delegacija osebno izročila v Belgrad gg. vojnomu ministru generalu Mariću, načelniku gen. štaba Nedelcu, obiskala pa je tudi notranjega ministra g. dr. Korošca, ki mu je sporočila naše težnje. Gospod minister je delegacijo ljubljensko sprejel in obljubil vso pomoč, prav tako sta oba gg. generala izjavila pripravljenost, da je treba dati borem za našo severno mejo na vsak način zaslužen priznanje. Dalje je omenil, da zbira odbor gradivo za sestavo spominske knjige, da je že prejel precej popisov bojev, vendar so še nekateri malodušni. Naproša jih, naj vsak na preprosti način opiše svoje doživljanje in jih pošlje glavnemu odboru. Krajevni odbor je imel tudi srečo, da je nekaj brezposelnim tovarišem pripomogel do službe, med njimi tudi odlikovancu s Karadordjevo zvezdo Levčniku. Poročilo glavnega odbora je podal podpredsednik glavnega odbora tov. Marušič. Omenjal je vse dosedanje borbe, ki ima beležiti lepe rezultate, da nam bodo tako vsaj ob 20 letnici osvobodilnih bojev priznane zasluge. Število krajevnih organizacij je naraslo in sta glavni in krajevni odbor izvršila ogromno delo, saj je bilo samo dopisov rešenih nad 3000. Sledilo so volitve novega odbora, kateremu na čelo je bil izvoljen dosedanj agilni predsednik tov. Ciril Zupan. Blagajniško poročilo tovariša Vahtarja je pokazalo bolj žalostno sliko. Po izčrpanem dnevnem redu je predsednik zaključil lepo uspeši občni zbor.

Sredozemski človek v svoji odvisnosti od narave

V torek 15. februarja je predaval pod okriljem Prirodoslovnega društva docent g. dr. Valter Bohinec ob številni udeležbi občinstva o zanimivem temi: »Sredozemski človek v svoji odvisnosti od narave«.

V uvodu je g. predavatelj poudaril, da smemo smatrati Sredozemlje za enotno zemljepisno področje, čeprav leži med zemljinami Evrope, Azije in Afrike. Ta enotnost se kaže v geološki zgradbi, ognjeniških in potresnih pojavih, ki so jih bogate zlasti italijanske in egejske obale. Še mnogo večja pa je enotnost v podnebju in rastlinski geografskem oziru, kjer nastopa morje kot orednijsi vse izenakačujoči zemljepisni činitelj. Ti naravni činitelji, še bolj pa ljudje so zvarili Sredozemlje v harmonično enoto. Pod vplivom geografske enotnosti Sredozemlja se je stalno pojavljala instinktivna želja narodov, da razširijo politično oblast čez ves sredozemski prostor.

V glavnem delu predavanja je predavatelj razlagal, kako vplivajo na sredozemskega človeka morje, zemeljsko površje in podnebje. Narodi, ki so se naselili v Sredozemlju, sprva niso poznali važnosti morja, pozneje pa so postali pomorci. Tako danes Sredozemsko morje ne služi več samo krajevemu ampak tudi v velik meri svetovnemu prometu.

Zemeljsko površje vpliva na človeka in njegovo življenje v kar največji meri. Tu je predavatelj omenil sredozemske ognjenike, ki s svojimi zelo redkimi izbruhmi prinašajo blagoslov, ker v času razpada lava nudi najbolj rodovitno zemljo, ki daje celo trojen pridelek. Povsem drugačen vpliv imajo na sredozemskega človeka potresi, ki so zelo pogostni. Tako periodično uničevanje lastnine zmanjšuje življensko silo in podjetnost prebivalstva.

Za sredozemsko podnebje je predvsem značilna dolgotrajna suša. Zato je človek prisiljen, da se bori za vodo. Značilni za vse Sredozemlje so številni vodnjaki, ki so mnogokrat umetniško izdelani. Prve take vodnjake so vrtali Rimljani, ki so bili mojstri tudi v grajenju vodovodov. Ostanke takih vodnjakov in vodovodov nahajamo povsod, kjer so bivali Rimljani.

Vpliv narave se uveljavlja v Sredozemlju tudi v človeških bivališčih, v značaju, delu, obleki in prehrani. Ob splošnem pomanjkanju lesa gradi človek svoja bivališča iz kamna, katerega je povsod v Sredozemlju v neizmerni množici. Te stavbe se organsko prilagajajo kamniti pokrajini. Značilno je tudi to, da ni samotnih kmetij in razloženih selišč. Za to kopačije so merodajni faktorji: voda, varnostni moment in vročina. Značaj prebivalstva v stisnjenih seliščih je povsem drugačen kot značaj ljudstva, ki živi v razloženih seliščih. Vse življenje — javno in privatno — se odigrava v javnosti, pod milim nebom. Zato so značilna za Sredozemlje mesta z velikimi trgi. Javnost vsega privatnega življenja daje Sredozemcu živahnost, okrotnost in govorniško spretnost. Značilno za vse Sredozemlje je omalovaževanje dela, kar je razložljivo iz podnebnih razmer. Sredozemski človek ima vedno dovolj časa. Sredozemec, ki je vpluden in korekten, pravi sočloveku, pa nečloveško ravna z živalmi. Pravijo, da so čuti vzvišene nad vse naravo, se ne smatra za njen del ampak njenega gospodarja.

Vpliv narave se kaže tudi v obleki, ki mora biti v vroči pokrajini lahka, zračna in mora vpijati znoj. Obleka Sredozemca ne varuje pred mrazom, ampak pred vročino.

Glavna hrana je kruh in sploh iz moke pripravljene jedi, mesa ne je mnogo, ker meso človeka preveč ogreje, zato pa tem več sočiva, sadja in rib. Kot zabela služi olje.

Koliko smo Slovenci Sredozemci? Oni ob morju so vsekakor pravi Sredozemci, proti notranosti pa jim dalje manj, ker je vpliv celinskega podnebja prevelik.

Za ta poučna izvajanja, ki so jih spremljale številne skiptične slike pokrajine, mest, slav, ljudi, noše in hrane, so bili navzoči predavatelju prav hvaležni.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani

Za materinski dan priporoča Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani sledeče priroze in igrokaze: p. Krizostom, Otroške igrice, V. zvezek: Zvezda, prizorček. Naočniki, igrice v dveh dejanjih. Mamičin praznik, deklamacija. Če tvoja mamička je v letih, deklamacija. — VI. zvezek: V Indijo Koromandijo, igrice v petih dejanjih. Materinski dan, deklamacija. Ali poznate moje mamičko, deklamacija. — VII. zvezek: Mamičin najlepši dan, prizorček. V boju za mamičko, otroški prizorček v dveh dejanjih. Kadar praznuje mamička svoj god, prizorček. Materina pol, deklamacija. Vsak zvezek stane 4 din. Slovenski materi (Mladi oder) I. zvezek: Mirko Kunčič. Slovenski materi, zborna deklamacija. Živi in mrtvi materi, spevoigra. Cilka in njena punčka, vesela igra. Mladi uporniki, igra v treh dejanjih. Za srečo, recitacija v 6 slikah. Prodajalka Metka, igra v enem dejanju. 20 din. glasbene točke 6 din. Nadaljevanje prihodnjic. Semam iger je brezplačno na razpolago.

nesti odsev lepote naše turistične zemlje. »Iz naših gora« je lep zbornik, vreden naše ljubezni kot zemlja, ki jo predstavlja.

Borba proti tuberkulozi

V četrti letnik je že stopila mlada slovenska poljudno-znanstvena revija »Delo proti tuberkulozi«. Z velikim zanimanjem smo uživali vso pestro vsebino prejšnjih letnikov: strokovno-poljudno delo o boleznih, poročila o borbi s tuberkulozo pri nas in drugod, a najzanimivejša za laika so bila mnoga ljudska literarna dela, ki so nam razkrivala zakotja bede, povzročene po jetiki; tista zakotja, v kateri je posvetila šele Protituberkulozna zveza s pomočjo svojega glasila. Prva številka letošnjega letnika je posvečena obravnavanju lanskega protituberkuloznega tedna. Prezanimiva slika. Govor g. bana na otvoritvi tedna — ne morda kak pokroviteljski govor, temveč živa, topla beseda: »Vsi smo sinovi enega naroda: banovina je lani dala iz svojih sredstev 580 tisoč, letos bo dala 600 tisoč in več za namene protituberkulozne borbe.« Gotovo idealno sodelovanje privatne in oblastvene dobrotornosti. Protituberkulozna zveza je jasno razložila račune lanske nabiralne akcije. Uspehi so razvidni iz tabele, ki pokaže, koliko par odpadce na prebivalce posameznih okrajev: 28 v radovljiškem in 2 v mureškem okraju. Celoten uspeh iz nabiralne akcije protituberkuloznega tedna Protituberkulozne zveze in njenih lig je cenjen na okroglo 300.000 din. vsota, ki preseneča vsakogar. Pa se je Protituberkulozna zveza tudi potrudila. V dokaz služi dva radio-govora dr. Fr. Debeveca in dr. T. Furlana. Posebno zadnji je dosegel po svoji propagandni rafiniranosti s serumom proti jetiki mnogo zanimanja, ki se v laških krogih še do danes ni pogoilo. V »Delu proti tuberkulozi« dobite zadevo z japonskim serumom točno in presenetljivo raz-

Sport

Francoski vojaki na naših vojaških smučarskih tekmah

Ljubljana, 16. februarja. Danes dopoldne je prispela francoska vojaška smučarska reprezentanca, ki se udeležila naših vojaških smučarskih tekem na Jahorini. Lansko leto so bili — kakor je znano — naši vojaki na vojaških tekmah v Chamonixu, letos je pa prišla k nam smučarska reprezentanca zavezniške francoske vojske. Na kolodvoru jih je pozdravil divizionar g. general Tomić, navzoč je bil pomočnik g. general Dodić, dalje načelnik štaba g. polkovnik

Mihajlovič ter večje število častnikov in podčastnikov in godba dravske divizijske oblasti, ki je ob prihodu vlaka zaigrala marseljske Francozi so bili potem, ko so odložili v hotelu prtljago, sprejeti pri divizionarju Toniću, ob 11 pa so napravili poset pri jugosl. zimskošportni zvezi. Tu jih je pozdravil v francosčini g. prof. Prezelj, nato je bila mala zakuska, nakar so odšli pred spomenik Ilirije, kjer so položili venec. Drevi se odpeljalo proti Belgradu in nato dalje na Jahorino.

Prvi izlet gorenjskih smučarjev v Bohinj v dneh od 18. do 21. februarja 1938

Gorenjska zimsko-sportna podzveza bo skupno s SK Bohinj — v okvirju omenjenega izleta — priredila pester smučski program, ki bo brez dvoma najzanimivejši v zadnjih letih — tako po številu udeležencev — kakor vrsti smučskih panog. Novost bo vsekakor »motoskijering« na Boh. jezerni (v nedeljo, 20. t. m. ob 10 dopoldne), ki bo tu prvič izveden. Jezero lina sedaj dovolj trdno ledeno ploskev, ki — če ne bo tekoni tekočih dal nobene velike vremenske spremembe, zmožno, da se na njem vrše prireditve vseh vrst. Ni potrebno posebej poudarjati, da bo za motoskijering vladalo največ zanimanja, posebno, če bodo najbrž nastopili tudi avstrijski, motoekstisti, vendar z našimi smučarji.

Ni manj ne bo zanimiva »slalom« tekma (v nedeljo ob 8 za Gradenom), na kateri bodo nastopili vsi »gorenjski« kanoni, prijavljeni so pa tudi še resni konkurenti »Gorenjcev« — Coljani, Mariborčani in Ljubljanci. Najlepša pa bo borba pri teku na 18 km (v soboto, 19. t. m. ob 14), za to panogo tekmovalna je že sedaj priljubljeno veliko število naših najboljših tekačev iz vse naše banovine. Tudi največja udeležba pa bo na mladinskih tekmah (tek v nedeljo, 20. t. m. ob 10 — slalom isti dan ob 11), kjer bo po prijavah sodeč, nastopilo rekordno število mladine. Krona vseh tekem in cele prireditve pa bo tekma v skokih za kombinacijo in »solo-skoke« na Hausencovi skakalnici. Na tej tekmi bodo poleg Gorenjcev nastopili tudi odlični ljubljanski skakalci, tako da bo tekma revija naših najboljših skakalcev. K skakalnici tekam bodo prispeli tudi nekateri boljši junorji, ki imajo že za seboj skakalno šolo v Planici in ki bodo s svojo krasno izvedbo skokov navdušili vse navzoče.

Ni pa pri tem izletu poskrbeno samo za tekmovalni program. V soboto je za vse udeležence ugodna prilika, da si privoščijo razvedrila pri raznih družabnih in plesnih prireditvah, in to v vseh hotelih ob jezerni in na Bistrici. Oni pa, ki ne ostali bladen za vse prireditve, bo najbolje zdel, če napravijo izlet na Vogel, Komno, Črno prst itd.

GZSP vljudno vabi vse športnike in ostalo občinstvo, da se udeležijo izleta v Bohinj. Polakimo, da se zanimamo za zimski sport, tudi če ne nastopajo severne evropske zvezde, ki so zasenčile rezultate in trud naših tekmovalcev, ne dopustimo, da naše zimске prireditve biralo in nazadnje, ker zanje širše plasti naroda zadnje čase ne kažejo živega zanimanja. GZSP upa, da ne bo v izletnih dneh smučarji, ki mu je pri srečnem zdrav in pravilnem naravah našega zimskega sporta, ki ne bo obiskal Bohinja in njegovih prireditev. Na svidenje! — GZSP.

Gorenjska zimsko-sportna podzveza Jesenice razpisuje ob priliki svojega prvega izleta v Bohinj za dne 20. t. m. ob 10 dopoldne na Boh. jezerni »MOTOSKIJERING«. Pravico do nastopa imajo vsi pravnočasno prijavljeni »motoskijerji«. Vsek motoskijer lahko prevozi predpisano prago samo enkrat, in to z vdradim smučarskim (trening) je dovoljen do 8 dopoldne. Vsek tekmovalce tekmuje popolnoma na lastno odgovornost. Zmagovalec prejme darilo predstavitelja. Razglasitev rezultatov skupno z ostalimi (ob 18. uri v Bohinjski Bistrici).

Zaradi nastalih finančnih zaprek se mladinsko prvenstvo, ki je bilo razpisano za soboto, dne 19. t. m., vrši v nedeljo ob 10 dopoldne.

Zagrebcani v Ljubljani

V nedeljo bomo imeli zopet priliko videti v Ljubljani dobro nadomestno tekmo. Gostovala bo namreč prvorazredna zagrebška reprezentanca, ojačena z nekaterimi lijaši. Sneg, ki je zapadel, bo odstranjen. Več v prihodnjih dneh.

ZFO

Slovanske smučarske tekme ZFO

V poročilo »Poned. Slovinci se je vrnila pomota v prvih treh mestih pri solo-skokih. — Pravilno je: 1. Praček 25,5, 27,5, 30 m, 202,30 t.; 2. Janežič (Kamnik) 24,5, 26,5, 29 m, 185,8 točk; 3. Lichtenegger Ferdo (Mojsstrana) 23, 22,5, 23 m, 178,3 t. Vsi ostali se pomaknejo za eno mesto naprej, ker se je v večernejšem poročilu pomotoma vrnil na 2. in 4. mesto (torej dvakrat) Lichtenegger. Da bo naše večernejše poročilo kompletno, navajamo še skoke za kombinacijo, ki so takole izpadli:

1. Lichtenegger (Dovje) 17,5, 18, 17,5 m, 213 t.
2. Kosona B. (Č. S. O.) 17, 17,5, 17,5 m, 192,5 t.

Državno prvenstvo v smučarskih skokih

Jug. zimskošportna zveza priredi dne 13. marca t. l. na 65 metrski planiški skakalnici svoje državno prvenstvo v smučarskih skokih. Prireditve je razpisana tako, da omogoča mednarodno udeležbo in je JZSZ do sedaj povabila zastopnike 8 držav: Avstrije, Čehe, Nemce, Poljake, Japonce, Italijane, Švicarje in Norvežane. Odgovori poedinih zvez sicer še niso dospeli. Z ozirom na to, da je pa 13. mare v mednarodnem skakalnem svetu prost termin za mednarodni skakalni svet, je pa pričakovati zadosti močno inozemsko udeležbo. Naši domači skakalci so letos v dobri formi in bo seveda boj za točke izredno oster. Postaviti danes točno prognozo je pa seveda težko in bo treba počakati na zaključek prijav. Na to tekmo bodo vozili v Planico posebni vlaki. Na prireditve se še povrnemo.

Vesti športnih zvez, klubov in društev

V primeru ugodnih snežnih razmer priredi MK Ilirija v nedeljo, dne 20. t. m. svoj tradicionalni moto-skijering, in sicer svojo staro progno od Dolgega mosta (gostilna Kušar) do Brezovice. Obvezen trening v nedeljo dopoldne od 9—12. Podrobní razpis in pojasnila pri tajniku. — Telefon št. 21-25.

SK Mladici, Redni XV. občni zbor bo v nedeljo, 20. febr., ob 10 dopoldne v Salezijanskem Mladinskem domu na Kodeljevem Vabljeni so vsi redni in podporni člani pa tudi vsi prijatelji kluba.

Na prošnji *Stalnice slovenskega kolesarstva*, ki je bila v minulem decembru v sejni dvorani Mikličevega hotela, je bila izražena splošna želja, da se ta jubilej v letosnji kolesarski sezoni praznuje z večjo kolesarsko prireditvijo. Da se ta občinstva, ena najstarejših slovenskih športnih panog, praznuje čim neinkoviteje, si je obstoječa ljubljanska kolesarska podzveza nadela nalogo, da to željo pionirjev našega kolesarstva in njega ljubiteljev tudi izpolni. Zato vabi omenjena podzveza za v petek, 18. t. m. ob 8 zvečer na sestanek v restavraciji »Novi svet« vse udeležence decembrskega jubilejnega sestanka in one, ki bi bili voljni pri izvedbi te praznovale sodelovati.

Stalom klub 31. Jutri ob 18 obvezan sestanek vseh tekmovalcev zaradi nedeljske tekme v skokih. Ob 20 seja tehn. odbora pri Bohinjski.

Ostale vesti

Praga, 16. febr. AA. (CTK) Svoje tekme za svetovno prvenstvo v hokeju so se končale takole: Kanada : CSR 3:0, Švedska : Avstrija 1:1. Obem tekmam je prisostvovalo nad 10.000 ljudi.

Praga, 16. febr. AA. (DNB) Danes so odigrali naslednje tekme za svetovno prvenstvo v hokeju na ledu: Švica : Poljska 7:1 (3:0, 1:0, 3:1) USA: Anglija 1:1 (0:0, 0:1, 1:0).

Praga, 15. febr. AA. (CTK) Za polfinalne tekme za svetovno prvenstvo v hokeju na ledu so se kvalificirale: Švica, Poljska, Madžarska, USA, Anglija in Nemčija. Nocoj igrajo Kanada in Češko-slovaška ter Avstrija in Švedska. Od teh dveh tekem bo odvisno, kateri dve od teh štirih moštev prideta v polfinale.

Kulturni obzornik

Iz naših gora

Slovensko planinsko društvo je izdalo zdaj že drugi del zbornika »Iz naših gora«. Ena največjih odlik edinstvene alpinistične revije »Planinski vestnik« so njene odlične fotografije, ki jih v njej prebčujejo naši najboljši fotografski amaterji, obenem odlični planinci in ljubitelji naravnih lepote kot so prof. Ravnik, Krasovec, Skerlep itd. Te fotografije so kras revije, toda med tekstom se nekako izgube. Zato je založba sklenila, da jih ponatisne na lepem papirju in izda v monumentalni obliki albuma in pod posebnim naslovom: Iz naših gora. Tako je zbrala 50 najlepših fotografij naših najboljših fotografov (Tavčarja, Brileja, Ravnika, Suligoja, Frelja, Vilharja, Kajzelja, Smigovca, Skerlepa, Kunaverja, Smoleja, Krasovca, Šviglja, Cizelja, Bleja, Groma, Glihe, Laciča, Avčina) in jih povezala v impozantno knjigo, ki je ne bo hotel pogrešati noben ljubitelj prirodnih lepote in domače zemlje sploh. Knjiga spada v vsak salon ter jo priporočamo zlasti združenikom, odvetnikom in vsem, ki imajo morda čakalnice, kajti ni primernejšega čtiva v času čakanja, kot lepe podobe slovenske zemlje, ki imajo poleg vsebinske pomembnosti tudi estetske vrednote. In naši planinski fotografski amaterji, ljubitelji, so resnično na višku svoje umetnosti ter zavzemajo ne samo v Evropi, temveč celo v svetovni konkurenci eno prvih mest. Zbornik umetniških fotografij naših gora je tudi prelepo darilo domačinom, ko gredo v svet, da jih spominja domovine, pa prav tako tudi prelep spomin tujcu, ki si hoče v svoji kraj po-

loženo. V poročilih krajevnih lig se odkrije obilica poštvalnega, emotivnega dela. Pred vsemi je na čelu mariborska liga, ki je nabrala 32.000 din za namene protituberkuloznega tedna. — List stane letno (šest števil) 10 din. Po pravici pravi Protituberkulozna zveza: deset dinarjev je preje našo darilo kot vaše plačilo. Glasilo Protituberkulozne zveze (urednik dr. Tomaž Furlan) toplo priporočamo. Naroča se pri Protituberkulozni zvezi v Ljubljani (Gospodarska c. 2).

Plebiscit o najboljši poljski povesti je priredil znani časopis »Cas« v Krakovu in udeležilo so se ga 1603 osebe. Največ glasov (296) je dobila »Trilogija« (Z ognjem in mečem, Potop, Mali vitez) H. Sienkiewicza, drugo mesto Zeromskoga povest »Pogorišče« (163), tretje pa Reymontova tetrolgija »Kmetje« (149); četrto H. Sienkiewicza »Quo vadis?« (136), Bol. Prusa »Lutka« (123), šesto »Faraon« Bol. Prusa (117), sedmo »Moja« Zofije Nalkowske (76), osmo »Križari« Kossak-Szczucke (69), deveto »Predpomlad« Zeromskoga (32), deseto »Gniloba« V. Bereta (30 glasov) itd. Pri plebiscitu je bilo zanimivo to, da so L. glasovali tako strahno različni in nasprotni, saj je imenovanih 92 knjig, ki jih smatra 1603 oseb za najboljše poljske povesti; 2. pa, da so starejša dela dobila absolutno večino nad sodobno pripovedno umetnostjo. In to je morda najzanimivejši rezultat tega literarnega štetja.

Slovaška številka češke revije »Panorama«. — Založba »Društvena práce« v Pragi, ki ima članke po vsej Češkoslovaški ter samo med Slovaki 5000, je imela 6. t. m. v Bratislavi svoj občni zbor. Glasilo te založbe je revija »Panorama«, ki jo urejuje pisatelj Karel Nový, ki je pred kratkim obiskal s pesnikom Horo tudi Ljubljano. Ob tej priliki je Nový izdal posebno slovaško številko

»Panorame«, v kateri sodelujejo najznačilnejši pisatelji in kulturni delavci, ki se zavzemajo za enotno češkoslovaško kulturo. Številka je manifestacija češkoslovaške kulturne in politične skupnosti (ne seveda jezikovne) ter lep pendant »Slovenčev« slovaški prilogi. Obe skupaj dobro predstavljata duhovne težnje današnje Slovaške.

Pol stoletja Dijaške kuhinje v Celju. V Celju je izdala Dijaška kuhinja ob priliki svoje petdesetletnice posebno poročilo, ki ga je sestavil prof. dr. Strmšek in ki ga ustanova pošilja svojim dobrotnikom s prošnjo za nadaljnjo pomoč. Vsak, kdor je kdaj sam bil siromakom dijak ali pa nasledoval dijaško življenje, ve, kakšnega pomena so dijaške kuhinje za naš izobražujoči se naraščaj. Morda je prvo dijaško kuhinjo pri Slovencih ustanovil veliki dobrotnik mladine Luka Jeran; že nekaj let za njim l. 1884 pa je podobno ustanovil tudi prof. Kožuh v Gorici. In zanimivo je, da prav isti gospod vodi danes tudi Dijaško kuhinjo v Celju ter ji stoji že trideset let na čelu. Poročilo se spominja najprej zaslužnih predsednikov društva, tako prof. Mihaela Zolgarja, dr. Ivana Dečka, Mihaela Vošnjaka, dr. Josipa Serneca, prof. Kožuha, ki še aedaj živi, star 84 let (glej zadnjo številko Mentorja, kjer dr. Debevec opisuje obisk pri njem) in sedanega ravnatelja gimnazije Fr. Mravljaka. Nato sledi zgodovina kuhinje, in sicer poglavji: Pred Dijaško kuhinjo, ko je Slovec začel z zamisljo malega cemenišča, in opis Petdeset let Dijaške kuhinje v Celju, ki je bila ustanovljena leta 1887 (ne 1886, kakor so doslej mislili). Na koncu so dodani spominski opisi največjih dobrotnikov, dr. Fr. Rapoca (u. 1882), župnika Matije Frececa (u. 1921) in trgovca Antona Kolenca (u. 1922), ki so zapustili veliko svojega premoženja društvu. Zaključuje pa brošuro tajniško poročilo za jubilejno leto 1936/37 ter imena vseh rednih in podpornih članov.

ZA ZIMO...
KLAVIRSKA HARMONIKA
OD DIN 480
ZAHTEVAJTE BREZPLAČEN KATALOG!
MEINEL & HEROLD D. S. O. J.
ZALIVORNE GLASBIL. MARIBOR II 102

Krščanska dobrodelnost v Kranju

Kranj, 15. februarja.
Vincencija družba v Kranju je imela v nedeljo 13. februarja svoj deseti redni letni občni zbor. Odbor je polagal račune o svojem lepem delovanju minulega leta.

Družba je imela lansko leto 14 odborovih sej, pri katerih so se stalno reševale prošnje revežev in pomoči potrebnih iz Kranja in iz vasi kranjske županije. Skušalo se je vsakomur pomagati in mu lajšati gorje. Razdelilo se je siromakom vse, kar je prejela od plemenitih odborov, ki so se izkazali blagohotno naklonjeni ob nabiranih akcijah, saj so imeli vedno odprto srce in darselne roke za trpečega soprota. Vincencija družba skrbi predvsem za uboge otroke v Marijanišču, izmed katerih jih je 16 v predšolski dobi in 20 ljudskošolskih otrok. Zavod vzdržuje 14 sirot popolnoma brezplačno, osebno za ostale je pa tudi za težke čase splošne dragine zelo malenkostna, saj znaša mesečno komaj po 100 do 150 din. Dvakrat na leto oddari Vincencija družba reveže in to o Veliki noči in za sv. Miklavža. Pri teh oddaritvah je bilo obdarovanih poleg otrok tudi mnogo podpora potrebnih družin. — Za Veliko noč se je razdelilo med 156 družin 200 kg mesa, 93 kg elanine, 471 kg bele moke, 15 kg sladkorja in 200 din v gotovini, v skupni vrednosti 4.528,50 din. Za zimo so dobili reveži drva, 10 sežnjev bukovih drv se je razdelilo 64 družinam. — Jesenski pridelki, nabrani po okoliških vaseh, so se sproti razdelili naj-potrebnejšim. — 10. decembra je bila Miklavževa oddaritev. Reveži so dobili spet živila in zimsko obleko ali perilo. Tokrat je bilo obdarovanih 145 revežev oziroma družin. Poleg nabranih živil in blaga se je porabilo za to oddaritev še 7700 din. Izven omenjenih glavnih oddaritev je prejelo podporo v živilih nad 50 družin in v denarju 32 oseb v skupnem znesku 2080 din. Redno mesečno podporo je dobivalo 9 oseb.

Da pa je mogla Vincencija družba v toliki meri deliti podpore, so morali biti viri njenih dohodkov precej bogati. Iz blaginjskega poročila je bilo razvidno, da so znašali dohodki v preteklem letu 26.188 din, stroški so bili prav tolikšni.

V kratkem smo podali plemenito delo Vincencije družbe, katero vodijo kranjske gospe in gospodične po navodilih gospoda dekana Matije Skrbca. V imenu obdarovanih se zahvaljujemo agilenemu odboru in članicam za požrtvovalno delo. Morda uspehi odborovnega dela na zunaj niso tako vidni, da bi mogli otehtati ves trud in poplačati vse izkazane dobrote, vendar pa bodi v vsakem trdnosti zavest, da je njegovo delo ali njegov dar videl Bog, ki ga bo povrnil z bogatimi obrestmi. Vsem in vsakemu iskren »Bog plača«.

Kranci

Huda nesreča. V torek dopoldne je padla na poledici na Klancu pri Kranju 43 letna žena cestarja Draksler Mana iz Senčurja. Pri padcu se je hudo poškodovala na glavi. Nezvesto je našel neki posestnik iz Senčurja in takoj obvestil reševalno postajo, da so jo prepeljali k zdravniku gospodu dr. Novoseljeku, ki pa je odredil njen prevoz v ljubljansko bolnišnico. Stanje Drakslerjeve, ki je mati deveterih še nedoraslih otrok, je resno.

Občni zbor društva »Združenih zasebnih in trgovskih nameščencev Slovenije« za sodni okraj Kranj ne bo v nedeljo, 20. t. m., kakor je bilo prvotno določeno, marveč je preložen za poznejši čas.

Soferski izpiti poklicnih vozačev in samovozačev motornih vozil bodo za okraje Kranj, Radovljica in Skofja Loka v sredo, 2. marca ob 8 zjutraj pri okrajnem načelnstvu v Kranju. Interesenti naj svoje pravilno opremljene prošnje vložijo pri okrajnem načelnstvu.

Veseloigro »Veleturnist« ponovi Prosvetno društvo Smartno pri Kranju v nedeljo popoldne ob 3 v Šmartinskem domu.

Oglejte si številne nagrade (razni servisi itd.) pri tvrdki A. Krisper v Ljubljani, Mestni trg. (Nagradno žrebanje bo dne 24. t. m.)

MALI OGLASI

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1.—; ženski tovarski oglaš Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglaš Din 10.—. Mali oglaš se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonjska, 3 mm visoka politna vrstica po Din 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe iščejo

Postrežnica

mlada, močna in urna, vajena šivanja, išče zaposlitve za dopoldne. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 2177. (a)

Kupimo

Rdeč čebulček

šaloto, krompir, kilečdar in domače korenjevo seme, kupujemo. Sever & Komp., Ljubljana, Gosposvetska c. 5. (k)

Prodamo

Najboljšo domačo salamo

in najfinjši sir - dobite pri I. Buzzolint, Lingarjeva ulica. (l)

SEMENA

ptičjo krmo, fižol in lečo za jelo - nudí najceneje

Dominik Bezenšek
trgovina s semeni
Ljubljana
palača Ljudske posojiln.

Sveža jajca

zajamčena, zaboj po 720 kom. 465 din - franko vozina - razpošilja G. Drechsler, Tuzla. (l)

Gostilno

z inventarjem in zelenjadnim vrtom, kupim za 30.000 do 40.000 din. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Promet« št. 2131.

Vsakovrstno

zlatu kupuje

po najvišjih cenah
ČERNE, juvelir, Ljubljana
Wolfova ulica št. 3

Posrestva

Stavbne parcele

ima naprodaj župna cerkev v Dev. Mar. v Polju, pet minut od kolodvora. Event. cel kompleks, pol-drugi hektar. (p)

Kunaver Ludvik

gradbeno-strokovno obraženi posredovalec - Cesta 29. oktobra št. 6, telefon 37-33, ima naprodaj večje število parcel, kompleksov, posestev, gozdov, trgovskih in stanovanjskih hiš in vrt. Pooblaščen graditelj in sodni cenilec za nasvete brezplačno na razpolago. (p)

Radio

Programi Radio Ljubljana

Cetrtek, 17. febr.: 12.00 Češka lahka glasba (pl.) - 12.45 Poročila - 13.00 Napovedi - 13.20 Slavni pevci (plošče) - 14.00 Poročila - 18.00 Nastop pevskega zbora mestne ženske r. gimn. - 18.40 Slovensčina za Slovence (g. dr. B. Kolarič) - 19.00 Napovedi, poročila - 19.30 Nac. ura - 19.50 10 minut zabave (g. Fr. Lihab, član Nar. gled.) - 20.00 Pisana šara! Vse je brez parala Orkester, harmonika, citre igrajo, vinca pa prizori besedo imajo - 22.00 Napovedi, poročila - 22.15 Pisana šara! (nadaljevanje).

Petek, 18. febr.: 11.00 Solška ura: Glasba in glasbeni znaki pri starih narodih, predavanje, ilustrirano s klavirjem (g. dr. Jos. Cerin) - 12.00 Iz naših logov in gajev (plošče) - 12.45 Poročila - 13.00 Napovedi - 13.20 Radijski šramel - 14.00 Poročila - 18.00 Ženska ura: Pravni položaj žene v Jugoslaviji (g. dr. D. Capuder) - 18.20 Ada Sari poje (plošče) - 18.40 Francosčina (g. dr. St. Leben) - 19.00 Napovedi, poročila - 19.30 Nac. ura - 19.50 10 minut za planince: Zimska oskrba planinskih koč (g. Lj. Mraz) - 20.00 Za ples in zabavo (Sodelujeta: Radijski orkester in oddelk godbe »Sloga«) - 22.00 Napovedi, poročila - 22.30 Angleske plošče.

Dragi programi

Cetrtek, 17. febr.: Belgrad-Zagreb: 20 Vok. konc. - 20.30 Ork. konc. - 21.30 Gledališki prenos - Dunaj: 19.25 Pester konc. - 20.25 Plošče, 21 Filharmoniki, 22.30 Ples. gl. - Budimpešta: 19.30 Gledališki prenos, 21.45 Cig. ork., 23 Ork. konc. - Rim-Bar: 17.15 Komorna glasba, 21 Igra »Sen iz tisoč in ene noči«, 22.15 Orgle - Praga: 19.15 Vesele posmi, 21.05 Ork. konc., 22.35 Plošče - Varšava: 19.40 Opereta, 22 Konservatorijski konc. - Sofia: 18.30 Vojaska godba, 19.30 Nar. gl., 20 Sonate, 20.45 Vok. konc., 21.15 Simf. konc., 22.40 Lahka in ples. gl. - Berlin-Hamburg: 20 Plesna gl. - Bratislava: 20.20 Kantata - Popotnik - Ljuba: 20.30 Glasba iz Grčije - Köln: 19.20 Jazz, gl., 20 Plesna gl., 21 Kvartet - Beromünster: 19.30 Opera - Boris Godunov - Strasbour: 21.30 Zabavna gl., 22.30 Komorni orkester.

Petek, 18. febr.: Belgrad: 20 Gledališki prenos, 20.30 Zagreb, 21.30 Nar. posmi, 22.30 Plošče - Zagreb: 20 Klavir, 20.30 Vokalni konc., 21 Violina, 21 Ork. in vok. koncert, 22.30 Plesna gl. - Dunaj: 19.50 Igra, 22.30 Romantična suita, 23 Simfoniki - Budimpešta: 20.15 Filh. konc., 22.30 Jazz, 23.05 Plošče - Rim-Bar: 17.15 Govor kardinala Fumasonija, nato pevski konc. iz Sikstinske kaple, 21 Opereta - Praga: 19.15 Karneval, 20.30 Ork. konc. - Varšava: 20 Filh. konc. - Sofija: 20 Sopran, 20.45 Violina, 22 Vok. konc., 22.30 Lahka in ples. gl. - Berlin: 20 Ork. in solistični konc.



Jaz Vam varujem kožo!

Rdeča, hrapava in razpokana koža dokazuje, da Vaša koža nima dovolj odporne sile, da je torej slaba. Zato je potrebno, da jo krepčate in sicer z NIVEO. Kajti NIVEA vsebuje »Eucerit« in prodira skozi kožne luknjice globoko v kožo, ji dovaja hrano, jo krepča in ji zvišuje odporno silo. Zato uporabljajte redno NIVEO, da bi Vam ostala koža nežna, mehka in gibčna kljub vlažnemu in hladnemu vremenu!

Gostilna

s trafikom in vel. vrtom v centru Zagreba. - Velik inventar in stanovanje. Obstoja že 30 let; nizka najemina. Mesečni promet 100.000 din. Naprodaj zaradi bolezni za din 90.000. »Sava«, Zagreb, Jurišićeva 18. (p)

Sodna dražba

Dne 1. marca t. l. ob 9 dopoldne bo naprodaj na sodišču v Radovljici: hiša v Lescach št. 49, več stavbin in raznih drugih parcel. Podrobne informacije pri g. Novaku, Gorenjske mlekarnice. Naklo - ali v Službenem listu št. 9 od 29. 1. 1933.

Glasba



Najbolj se boste zabavali z **Hohner harmoniko** katero kupite najceneje pri

R. WARBINEK
trgovina s različnimi instrumenti in potrebščinami
LJUBLJANA
Miklošičeva cesta 4

Poizvedbe

Rezervno kolo

od tovrstnega avtomobila se je 11. februarja popoldne izgubilo iz Ptujke do Sv. Miklavža. Pošten najditelj naj ga odda proti nagradi pri Kamplu, Maribor, Kettejeva ulica 1.

Denar

Hranilne knjižice

vrednostne papirje, 3% obveznice za likvidacijo kmečkih dolgov

stalno kupuje

AL. PLANINSEK
LJUBLJANA
Beethovnova ulica 14, telefon 35-10.

SOBE

Prazno sobo

s posebnim vzhodom od 150 din mesečno. Mestni trg 11/1. (s)

Štev. 409.

Razpis

Občina Radovljica razpisuje pragmatično mesto občinskega stražnika, pogodbeno mesto pomožnega občinskega sluga in pogodbeno mesto občinskega cestarja.

Prosilci morajo imeti vsaj dovršeno ljudsko solo. — Cestarji s prakso imajo prednost. Pravilno kolkovane prošnje, opremljene z listinami po čl. 7. in 8. uredbe o občinskih uslužbenih, je vložiti 30 dni po objavi tega razpisa pri podpisani občini.

Uprava občine Radovljica, dne 15. februarja 1933.

Klavirsko podjetje sprejme takoj mašinista

in vodjo lastne električne centrale. Vpoštevale se bodo samo prvostopne moči, ki so popolnoma verzirane pri strojih hladilne naprave. Stanovanje, kurjava in svečava v naravi. Ponudbe s opisom dosedanjega delovanja in zahtevo plače naj se pošljejo pod »Prvoklasna sila 901« na Propagando a. d. preje Jug. Rudolf Mosse a. d., Beograd, poštni predal 409.

Nadzornico

za samostojno vodstvo konfekcije svilene in bombažne moškega, ženskega in otroškega perila, perfektna moč z večletno prakso v stroki, išče tovarna trikotaže v Beogradu. - Nastop takoj. Ponudbe s prepisi spričeval pod št. 902 na Propagando a. d. prej Jug. Rudolf Mosse a. d., Beograd, poštni predal 409.

Zahvala

Vsem, ki so sočustvovali z nami ob smrti našega dragega soproga, očeta, tasta in strica, gospoda

Josipa Raceka

in vsem, ki so ga spremlili v obilnem številu na njegovi zadnji poti, se najiskrenejše zahvaljujemo. Posebno zahvalo smo dolžni častiti duhovščini; reševalnemu oddelku; požarni bramb ter gg. pevcem in godbenikom in prav posebno g. Ramšaku za ganljivi govor ter stanovskim tovarišem. Dalje iskrena hvala vsem darovalcem cvetja in vencev.

Maribor, dne 16. februarja 1933.

Zalujoča rodbina RACEKOVA.

Maurice Leblanc:

39

Izredne pustolovščine Arsena Lupina.

Otok tridesetih krst

In res, četudi sta se oba bojevala z isto zagrizenostjo, je ta vendar vlagal v svoj bolj manj divje krutosti in slepega sovraštva. Rekel bi, da je gledal, kako bi rnil, ne pa ubil, in da so njegovi napadi bolj merili na to, da brani samega sebe pred smrtjo, ki mu je prežala v obraz. Zaradi tega je bila vznemirjena in je jecljala, da bi jo mogel slikati:

»Ne prizanašaj mu, dragi moj! Pošast je. Moj Bog, če boš prizanašal, boš izgubljen. Franc! Franc! Pozor!«

Noževa ostra se je zablskala nad glavo ti-stega, ki ga je imenovala svojega sina, in kričala, da bi ga opozorila. Ko se je Franc izognil udarcu, je bila prepričana, da je siljal njen klic, in še ga je naprej opozarjala in mu svetovala:

»Odpoj se... oddahni se... ne izgubi ga iz oči... nekaj pripravljaj... zagnal se bo... zagnal se je! Ah! dragi moj, malo bolj in rnil bi te v vrat. Ne zaupaj mu, dragi, izdajalec je... vse zvijače mu pridejo prav...«

Dobro je čutila nesrečna mati, četudi si ni hotela priznati, da je tisti, ki ga je imenovala sina, začel pešati. Gotovi znaki so kazali manj odpornosti, medtem ko je nasprotno drugi pridobival še več ognjevitosti in moči. Franc se je umaknil. Dosegel je mejo arene.

»Oho! že tu, fanté,« se je rogala Vorski.

Deček se je z novo besnostjo pognal in sedaj se je umaknil drugi. Vorski je ploskal, medtem ko je Veronika šepetala:

»Zame tvega življenje. Pošast mu je najbrž rekla: »Usoda matere zavisi od tebe. Če boš zmagal, bo rešena.« In on je prisegel, da bo zmagal.

Ve, da ga gledam. Uganil je mojo navzočnost. Sliši me. Moj ljubljani, blagoslovljen bodi.

Boj se je bližal koncu. Veronika je trepetala, izčrpana od razburjenosti med pretežko izbiro med upanjem in bojaznijo. Še enkrat se je sin umaknil in še enkrat je skočil naprej. V zadnjem tesnem objemu, ki je sledil, je izgubil ravnotežje in padel vznak, tako da je ležal na desnici.

Sovražnik se je hitro sklonil, ga pritisnil s kolenom na prsa in dvignil roko. Nož se je zablskal.

»Na pomoč! na pomoč!« je zlogovala Veronika in mašilo jo je dušilo. Upirala se je proti zidu, ne da bi se brigala za vezi, ki so jo mučile. Čelo ji je krvavelo, ker ga je rezal rob droga, in čutila je, da bo umrla zaradi sinove smrti. Vorski se je približal in se ni premaknil.

Dvajset, trideset sekund. Z iztegnjeno levo roko je Franc zadržal sovražnika, toda zmagovalčeva roka je vedno bolj pritiskala, rezilo je šlo navzdol, konica je bila le nekaj centimetrov od vratu.

Vorski se je sklonil. V tem trenutku je bil za Raynoldom, da ga ni mogel videti ne on, ne Franc, in gledal z napeto pozornostjo, kakor da bi nameraval posredovati v odločilnem trenutku. V žigavo korist bo posredoval? Ali misli rešiti Franca?

Veronika ni več dihala, oči so se ji čez mero povečale in visela je med življenjem in smrtjo. Noževa konica se je dotaknila vratu in je že najbrž ranila meso, a komaj, ker jo je še vedno Franc z roko zadrževal.

Vorski je bil še vedno pripognjen. Iz oči ni spustil morilne konice. Nenadoma je potegnil iz žepa nož, ki ga je odprl in čakal. Nož se je vedno spuščal navzdol. Tedaj je naglo sunil Raynolda v ramo.

Deček je kričnil od bolečine. Takoj je popustil njegov objem in istočasno je osvobodil Franc oprostilo svojo desnico, se napol dvignil in se brnil. Ne da bi videl Vorskega, ne da bi razumel,

kaj se je zgodilo, se je srdito pognal na nasprotnika in ga udaril naravnost v obraz. Sedaj je Raynold padel kot snop na tla.

Vse gotovo ni trajalo več kot deset sekund. Bilo je tako nepričakovano, da je Veroniko vznemirilo tako, da je nesrečnica, ki ni ničesar več razumela, ker ni vedela, ali naj se veseli, bila prepričana, da se je varala in da je umrl pravi Franc, ker ga je napadel Vorski. Zgrudila se je in izgubila zavest.

Precej časa je minilo. Polagoma je zopet prišla k zavesti. Slišala je uro, ki je štirikrat udarila, in rekla si je:

»Sedaj je Franc mrtev dve uri, kajti umrl je pač on...«

Nič več ni dvomila, da se je dvoboj končal po usodi. Vorski ne bi nikdar dovolil, da bi zmagal Franc in da bi podlegel njegov sin. In tako je delala zaobljube proti sinu in molila za onega!

»Franc je mrtev,« je ponavljala. »Vorski ga je ubil.«

V tem hipu so se odprla vrata in zadonel je Vorskijev glas.

Vstopil je z negotovim korakom.

»Oprostite, draga gospa, ker mislim, da je Vorski zaspal. Krivda vašega očeta, Veronika. Skrivaj se v kleti dobro vino Saumur, ki sta ga našla Konrad in Oton, in me je nekoliko upijalo. Ne jokajte, nadomestili bomo izgubljeni čas. Do polnoči mora biti vse v redu. Torej...«

Približal se je in vzkliznil:

»Kako! Ta lopovski Vorski vas je torej pustil zvezoval. Zival! In kako se vam je moralo slabo goditi! Za Boga, kako ste blekli! Eh! Povejte vendar, ali niste mrtvi? Slaba šala za vas!«

Zgrabil je Veroniko za roko, ki se je krepko oprostila.

»Tako je. Še vedno sovraži malega Vorskega. Torej je dobro in je še dovolj močna. Šli boste do konca, Veronika.«

Prisluhnili je:

»Kaj? Kdo me kliče? Ali si ti, Oton? Pridi